

DOMOLJUB

Glasiło Jugoslovanske Kmetske Zveze

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 30 K na leto. —
Za inozemstvo 50 K.
Posamezne številke se prodajajo po 1 K.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Blagoslovljene praznike
želi vsem svojim naročnikom in čitateljem
„Domoljub“.

Proti krivični odmeri davkov.

Že v eni zadnjih številčk »Domoljubac« smo poročali, da je Slovenska ljudska stranka po svojem poslancu dr. Hohnjecu posredovala pri finančnem ministru, ker slovenski davčni referenti še vedno predpisujejo dohodninski davek na podlagi najmanjše obdavčljive vsote 1600 kron, kar pa je popolnoma protizakonito.

Sedaj je zopet poslanec dr. Hohnjec opozoril ministrstvo na krivično nalaganje osebnodohodninskega davka, in sicer s sledečo vlogo:

Dohodnina se na Slovenskem Štajerskem in tudi v ostalem delu Slovenije poljedelcem, obrtnikom in delavcem od davčnih oblasti odmerja v taki obliki in višini, da je to popolnoma protivno pravici in veljavnim zakonitim določbam. V zvezi s tem je tudi, da se pre mnogim manj premožnim poljedelcem in obrtnikom na podlagi previsoko odmerjene dohodnine predpiše še višji vojni davek. Nasledek vsega tega je, da bo mnogoteri poljedelec in obrtnik obubožal in se zadolžil. Kmetske-mu stanu, ki je doslej z največjim naporom poleg raznih velikih stroškov nosil ogromna davčna bremena, preti nevarnost, da se bo pod težo vseh obilnih plačil zrušil ter bo gospodarsko propadel.

Smatram kot svojo dolžnost, da gopoda ministra dodatno k temu, kar sem navedel v prvem svojem upitu o odmerjanju osebnodohodninskega davka, opozorim še na nekatere značilne nepravilnosti

pri predpisovanju dohodnine in vojnega davka.

1. Zakon o dohodnini (osebni) z dne 25. oktobra 1896 drž. zak. št. 220 §§ 177. do 178. in nasl., določa, da se mora v vsakem okraju sestaviti posebna cenilna komisija za odmero dohodnine oziroma presojanje došliih napovedi. V to komisijo imajo pravico voliti tisti, ki so po zakonu obvezani plačevati dohodnino, svoje zastopnike, drugi del članov te komisije pa imenuje vlada. Takih komisij sedaj ni, dasiravno jih zakon predpisuje in ni prav nobenega vzroka, da se ne bi mogle sestaviti ali voliti. Ker so torej po krivdi davčne oblasti oziroma vlada samo ukinjene te komisije, smatram, da je način, kakor se sedaj predpisuje dohodnina in vojni davek, nezakonit.

2. Kako pa se torej sedaj pri nas predpisuje dohodnina oziroma vojni davek? Nekateri, posebno izobražene osebe, sestavijo same na podlagi svojih knjig in zapiskov napoved o dohodkih in izdatkih. Mnogo pa je takih, ki tega ne storijo, ker niso večše sestavljanja davčnih napovedi. Kaj se zgodi? Uradniki davčnih oblasti ne verjamejo ne tistemu, ki je sam napravil pismeno napoved, in ne tistemu, ki je ustmeno na davčni oblasti napovedal svoje dohodke in izdatke. Referenti, ki predpisujejo te davke, se poslužujejo za poročevalce ali zaupnike oseb, ki niti daleko nimajo pojma o gospodarskih razmerah poljedelcev in obrtnikov. Ponajveč so zaupniki davčnih oblasti orožniki in člani finančne straže.

Tako se zgodi, da ima davčna oblast o posamezniku poročila, da je pridelal n. pr. v svojem vinogradu 30 hl vina, a v res-

nici ga je pridelal samo 18 hl. Dotični zaupnik poroča, da je poljedelec prodal vino po 24 kron liter, prodal pa ga je res samo po 18 kron liter. To so velike razlike. In dasiravno doprinese poljedelec dokazuje svojo trditev, vendar davčna oblast veruje edino-le svojemu zaupniku.

Drugi slučaj: Poljedelec proda svoje stare za delo nerabne vole in dobi za nje 24.000 kron (1600 kg po 15 kron). Nakupiti pa si mora mlajše. Te pa mora dražje plačati. Stanejo ga 18.700 kron (1100 kg po 17 kron). Pravilno — po zakonu — bi smel referent šteti med dohodke samo 5300 kron, to je kar je kmet več dobil za prodane vole, kakor je dal za kupljene. A to se ne zgodi! Davčna oblast všteje med dohodke celo vsoto 24.000 kron, celo vsoto 18.700 kron pa noče všteti med izdatke ampak samo en del. Takih slučajev nezakonitega predpisovanja dohodnine je stotine in tisoče. To pa vse samo radi tega, ker davčna oblast noče odrediti sestave cenilnih komisij.

3. Davčne oblasti tiste osebe, katere same ne priznajo svojih dohodkov in izdatkov, to je, ki ne pošljejo svojih napovedi v določenem roku, enostavno kontumacirajo in jim predpišejo dohodnino in vojni davek, kakor se jim zljubi. Zgodi se nešteto krat, da mora marsikateri siromašen poljedelec plačati dohodnino od dohodkov iz vinograda, dasiravno vinograda več nima. Marsikje so namreč opustili vinograde, a to še v zemljiškem katastru, kateri tudi služi davčnim oblastem kot podlaga za odmero dohodnine, ni zabilježeno.

4. Davčna oblast je ukinila v Sloveniji tudi vse deželne prizivne komisije, kakor

jih določa zakon o dohodnini z dne 25. oktobra 1896, drž. zak. št. 220 §§ 177. do 178. in nasl., oziroma osebno davčna novela z dne 23. januarja 1914, drž. zak. št. 13. Tudi v te komisije imajo pravico davkoplačevalci voliti svoje zastopnike. Vsled tega ukinitvenja dosedanj način predpisovanja dohodnine in vojnega davka, ki je ž njo v zvezi, popolnoma protizakonit.

Vprašam gospoda finančnega ministra:

1. Ali je voljan tem protizakonitostim in nepravilnostim, ki potekajo iz samovolj-

nosti davčnih oblasti, napraviti konec ter takoj odrediti revizijo zadnjega predpisa osebno-dohodninskega davka, ki se nanaša ne samo na letošnje, marveč še tudi na prejšnja leta?

2. Ali je voljan odrediti, da se takoj sestavijo in pokličejo na poslovanje po vsej Sloveniji cenilne in prizivne komisije kot posvetovalni in kontrolni organ davčnih oblasti pri odmerjanju dohodnine in vojnega davka?

Samosto na stran'a — kupljena.

UNIČEVALNA SODBA SRBSKIH KMETOV O SAMOSTOJNI STRANKI.

Liberalno-radikalna vlada hoče na vsak način usiliti državi tako ustavo, da bosta Slovenec in Hrvat brez slehernih pravic, ne bodeta si smela sama delati postav, ne si določati dohodkov in stroškov, ne postavljati svojih uradnikov, — temveč o vsem naj odločuje Belgrad in njegovi pokorni slugi po celi državi — kmet, ti pa plačuj vedno večje davke in molči.

Vlada pa ni imela večine za to svojo nakano. Treba jih je dobiti. Če ne gre drugače, je treba z denarjem. Mohamedanske poslance je kupila z dobro milijardo kron, ki jo bodo morali plačati kmetje, slovenski samostoježi pa so bili bolj po ceni. Dr. Vošnjak bo dobil sijajno plačano mesto poslanika v Varšavi, mesar Pucelj pa ministrstvo. Zato pa se obveščajo slovenski samostoježi, da s svojimi glasovi prodajo slovenskega in hrvatskega kmeta belgradski bankirski gospodi, ki nam bo sedaj z glasovi slovenskih liberalcev in samostoježev usilila centralistično ustavo, kar pomenja gospodarski, politični in kulturni pogin slovenskega in hrvatskega kmeta.

Kaj bo sedaj?

Slovinci ne bomo imeli svojega deželnege zbora, ker bi sami sklepali postave, ki so nam primerne. Postave nam bo delala srbska večina v Belgradu.

Slovinci bomo še nadaljne milijarde davkov plačevali ter jih pošiljali v Belgrad, odkoder pride le majhen del nazaj za slovenske potrebe.

Slovinci ne bomo imeli svoje vlade, temveč kraljevega namestnika, ki je samo Belgradu odgovoren.

Slovenski vojniki bodo še dalje službovali po Macedoniji, Albaniji, Črnigori in bodo vojniki II. vrste.

Tako so samostojni poslanci zapustili kmetjski program in se za osebne koristi udinjali liberalizmu, ki je bil vedno najhujši sovražnik slovenskega kmeta.

Zaradi tega svojega izdajstva nad kmeti seveda samostojni poslanci niso mogli več ostati, v klubu srbskih kmetov (zemljeradnikov), temveč so morali izstopiti ter so osnovali svoj klub, v katerega sta vstopila tudi narodnosocialistična poslanca (stranka liberalnih delavcev in železničarjev).

Srbski kmetje so na to objavili uradno izjavo, v katerem podajajo naravnost uničevalno sodbo o slovenski samostojni stranki. V tej izjavi pravijo med drugimi: »V stranki Saveza zemljeradnikov ne obstoi n kaka diktatura poedincev, ima pa program in pravila, ki jih je sklenil zbor zemljeradnikov in ki se ne smejo prodrijeti niti za ministrske portfelje, niti za kakršne koli izvoznice in uvoznice operacije... Organizacija zemljeradnikov je bila ustanovljena, da dela v korist kmetjskega ljudstva, ne pa za korist poedincev.«

Srbski kmetje slovenske samostoježe dobro poznajo, saj so dobre tri mesece sedeli skupno v istem klubu in ti srbski kmetje torej samostoježem očitajo, da prodajajo program zemljeradnikov, torej kmetjske zahteve, za ministrske stolčke, za izvoznice in uvoznice ter da delajo za korist poedincev (za Puclia in Vošnjaka).

Dalje izjavljajo srbski kmetje o naših samostoježih, da so »brez pravega kmetjskega programa«, in da samostojni program sestoi samo iz »par praktičnih in dobičkonosnih vprašani.«

In kar je najbolj uničevalno, je to, da slovesno srbski kmetje izjavljajo, da se je z istopom samostoježev iz kluba zemljeradnikov izvršilo »ozdravljenje in okrepitev« kmetjskega gibanja in napredka.

Torej so srbski kmetje sami prišli do spoznanja, da samostojna kmetjska stranka ni kmetjska stranka, ter da je kmetjskim zahtevam veliko škodovala.

Ugotavljamo samo, da srbski zemljeradniki niso klerikalci.

bodo uresničili. Naše ljudstvo je prejkostej granitna skala, ki je veternjaško in podkupljivo in zalkoholizirano svobodomisilstvo ne bo premaknilo n'opa.

V soboto na dan sv. Jožefa sta se vršila shoda v Poljanah in na Trati nad Škofjo Loko. Oba shoda, na katerih je govoril posl. Gostinčar, sta bila dobro obiskana. Sprejela se je soglasno protestna resolucija proti razkristjanjanju tol in proti »kancelparagrafu«. V nedežo popoldne pa se je vršil shod v Sostrem, na katerem je govoril posl. Gostinčar. Tudi tu so sprejeli zborovalci, katerih je bila nabito polna dvorana, protestne resolucije. Navdušenje za našo stvar raste povsodi.

V Žužemberku se je dne 19. t. n. vršil nad vse sijajen shod. Došlo je na zborovanje nad 2000 ljudi, ki so z nepopisnim ogorčenjem spremljali govor posl. Šulja proti nameram svobodomislecev. Bilo je navzočih tudi nekaj demokratov in tistih pet samostoježev, ki so še v Žužemberku. Toda tudi ti so soglasno izražali svojo obsodbo nad delom liberalcev v Belgradu.

Lep shod se je vršil tudi v Vel. Podlogu v Krški dolini, kjer se je zbralo več sto mož, ki so z največjo odločnostjo protestirali proti kulturnoboju nameram liberalcev in nemoral. nesnagi, ki jo hočejo ti svobodomiselnih gospodje uvesti pri nas v škodo ljudstva v šoli, politiki in gospodarstvu. Izvajanja urednika Kremžarja so žela vsestransko odobravanje tudi od navzočih par pristašev samostojne stranke.

V Škofji Loki se je zbralo v nedeljo na stotine mož v dvorani, ki je bila nabito polna. Izvajanja dr. Mohoriča so učinkovala kot električna iskra. Može naprotnih političnih strank, ki pa so ostali še krščanski, so pritrjevali protestu z enako vnemo kot može iz krščanske organizacije.

V Selcih je v natlačeno polni dvorani samih mož govoril dr. Stanovnik, ki so mu zborovalci viharno pritrjevali.

V Železnikih je protestni shod, na katerem je govoril tudi dr. Stanovnik, dosegel velik uspeh.

Veličasten tabor v Trebnjem. Poleg žužemberškega je bil sobotni trebanjski shod edennajstijajnejših teh dni. Pred župniščem na obširnem dvorišču se je zbralo na tisoče ljudstva, ki je z največjo odločnostjo protestiralo proti nameram protikrščanskih liberalcev in njih samostojnih zaveznikov. Dr. Mohoričev govor je vsa množica burno odobraval.

Na vseh shodih, odkoder smo dobili doslej poročila, so navzoči dosedanj pristaši samostoježev molče ali pa naravnost glasno in viharno odobraval proteste proti početju sedanjih protikrščanskih in svobodomiselnih mogotcev v Belgradu. Ljudem so se odprle oči in spregledujejo. Vrste krščanskega ljudstva se jačijo in rastejo. Po deželi gre vihar, ki narašča od dne do dne. Ta vihar bo očistil vso gnilobo, ki se je zbirala doslej na površju politike.

Kot en sam orjaški glas gre iz našega ljudstva: Izvoljeni zastopniki krščanskega

66 protestnih shodov.

Na praznik sv. Jožefa in včerajšnje nedelje se je vršilo na Kranjskem 26 sijajno uspehlih protestnih shodov proti kulturnoboju poskusom, ki jih skušajo izvesti svobodomiselnih liberalci.

Vsi shodi so pokazali, kako globoko pojmujejo ljudje namere, ki se pripravljajo od sedanje svobodomiselnih vlade in njenih

strank. Pripravljani so na najhujši odpor proti vsemu, kar bi naj pomagalo uničiti versko vzgojo naše mladine ter usužnjiti Cerkev v spono državnih oblasti. Korupcija, ki jo uganjajo sedaj kulturnoboju, razplamteva ljudi do silnega odpora proti vsej nemoralu, ki se širi baš zadnje čase.

Ravno zato pa se njihovi nameni ne

ljudstva — v boj, neizprosni boji. Vaša opozicija bodi nepopustljiva!

Na štajerskem se je večeraj in predvečeraj vršilo, po poročilih, ki smo jih prejeli, 40 shodov.

Na Slovenskem se je tedaj ta dva dni vršilo 66 protestnih shodov. Zborovalo je na desetisoče krščanskih mož.

Anton Kristan postal — liberalce.

Voditelj socialistične stranke, ki je na kmetih organizirana pod imenom »Kmetško-delavska zveza«, je delavcem, kmetško-delavski zvezi ter »Ljudskemu glas« pokazal hrbet in odšel med liberalce. Pa ta zgodba ni tako preprosta. Takole je šlo: Kristan je bil predsednik socialistične velike nakupovalne zadruge, obenem pa je bil član neke trgovske družbe, ki je prodajala Nakupovalni zadrugi. Tako je Kristan iz trgovske družbe prodajal Kristanu iz Nakupovalne zadruge — torej samemu sebi in sicer tako, da je Kristanu bolj ušlo kot zadrugi. Ker tudi socialni demokrati s takim gospodarstvom niso bili zadovoljni, je Kristan vse skup popustil ter se ponudil liberalni vladi v službo. Le-ta ga je nastavila za oskrbnika na posestvih Friderika Habsburškega v prejšnji južni Ogrski. Iz teh posestev bo dobil prvo leto 15 milijonov plače. Zato pa je Kristan moral postati liberalce, kar je tudi rad storil.

Tako socialistični voditelji delajo za delavca in kmeta. »Ljudski glas«, ki mu je bil Kristan odrešenik, bo molčal in zato tem pridneje udrihal po klerikalnih in po duhovnikih.

Ali nazaj?

Ko je že v letih 1908 dobila SLS moč v vojvodini Kranjski, je z vso vneto šla na delo, da porabi svojo politično moč, izključno v izvršitev svojega programa, na katerem je tudi zmagala. Ker se je SLS zavedala, kot se istotako danes, da je nje glavni steber kmetijski stan, zato je tudi v prvi vrsti zanj delovala po svojem zastopstvu v dež. odboru. Novo življenje se je začelo za kranjskega kmeta v tistih letih. Razne naredbe in postave so se kar vrstile v korist kmetškemu stanu in še več bi jih bila, da ni ovirala dunajska vlada. Glavna važnost pa se je polagala na živinorejo. Uvajalo se je novo plemo iz Tirolske, iz Solnograške in od drugod, novi plemenjaki, lepe krave nove pasme. Koliko dobrih sadov tega dela se danes vidi v naši živini! Začel se je poduk o umni živinoreji, celi tečajji so se vršili, kjer so deželni kmetijski veščaki poučevali ljudstvo o napredku živinoreje z ozirom na paše in pašmo.

Pa še več! Zastopniki ljudstva so vedeli, da kmetov glavni kapital je živina, saj kaka žalost, kaka nesreča za celo kmetško družino, če se pojavi kaka bolezen v hlevu, ali če celo živinče pogine. Zato se je vnel cel boj med deželnim odborom in živinozdravniki, med katerimi je bil najhujši sedanji prijatelj samostojnih demokrat Ribnikar. Deželni odbor je namreč začel prire-

jati tečaje, na katerih bi se kmetijski možje in fantje poučevali, kako v prvi sili pomagati pri živinskih nezgodah.

Tečajji za živinozdravništvo se sicer končno niso obdržali, pač pa se je na živinorejskih predavanjih poučevalo, kako pomagati ob živinskih nezgodah. Pripeljali smo na tečaj kar živinče in na istem je predavatelj-zvinozdravnik kazal posamezne zdravniške slučaje. Ustanovile so se nato mnogobrojne živinorejske zadruge, ki so imele namen nadaljevati delo, pričeto na tečajih in nabaviti predvsem če moč za vsak okoliš posebej ono orodje, ki se najnujnejše in največkrat rabi pri živinskih boleznih. Deželni odbor je še dal denarno podporo in tako si je vsaka bolj delujoča zadruga nabavila trokar, ki se rabi, če živino napenja, irigator pri notranjih boleznih in dr. Vsaka zadruga si je omislila tudi razna razkuževalna sredstva. Najvišja oblast v deželi deželni zbor in odbor sta v to kmetu dajala podpore, ker v tem tiči velik napredek živinorejca. In vlada, ki tega ne razume, ta vlada tudi ne razume kmetških potreb in kmetških koristi, še manj pa kmetški napredek. In tak nazadnjaški duh je zavel v naši Sloveniji v sedanjih dneh. O tem nam govori slučaj, ko je orožnik zavrednemu kmetu v dobropoljskem okolišju zaplenil trokar in irigator ter lizol, vse to oddal sodišču in kmet bo sojen pri glavarstvu, češ da ravna proti zakonu, ko živinorejcem pomaga v živinskih nesrečah. To je prežalosten dogodek, ki mora dvigniti slednjega kmeta na noge, da on pojasni vladajoči gospodi, kaj je glavni paragraf v deželi: napredek in blagostanje ljudstva, ne pa šikaniranje od strani nevednega žandarja.

Torej od l. 1908 do 1914 so se izdajale svote za pouk, podpore za nabavo raznih koristnih inštrumentov, zdaj pa naj vse to postane plen žandarjev in predmet kazenskih obsodb. Tega SLS ne sme pustiti nikdar, vse kmetške organizacije in živinorejske zadruge morajo glasno zaklicati, da se sliši v Ljubljano in v Belgrad. Doslej niste pokazali ljubezni do kmeta nikjer drugje kot v tem, da mu nakladate vsak mesec nove davke in določate ceno njegovim pridelkom, druge pa pustite proste, spravili ste naš les pod svojo oblast, da kmet ni gospodar več svojega gozda, zdaj pa hočete nam vzeti še to, kar si je kmet tekom let sam priboril — tega ne damo, tega ne pustimo. Če nimate smisla, da bi kmetu pomagali, pustite mu vsaj, da si pomaga sam in ne gonite nanj žandarjev. Tak bodi naš glas, pa krepak in vstrajen. Mnogim se bo zdelo to morda malenkostno, a kdor pozna politiko in značaje sedanjega časa, bo za tem uzrl ljudi, katerim je lasten zaslužek več nego cel kmetov hlev in cel grunt. Š.

Kancelparagraf.

II.

Zadnjič smo dokazali, da ima sv. Cerkve sveto dolžnost, da s svojega uradnega mesta dvigne glas proti sokolski t. j. brezverski vzgoji otrok v šoli, ki ne bo več učilnica in vzgojevalnica naše mladine,

temveč javna pohujševalnica. Pri nas so cerkvene oblasti to tudi storile in tudi zanprej ne bodo molčale; čeprav se stokrat snide ves judovski veliki zbor in kaznuje apostole z bičem kancelparagrafa. »Boga je treba bolj poslušati kot ljudi,« bo odgovor Cerkve in odgovor vsakega vernega katoličana.

Druga stvar, ki je v svojem bistvu strogo verska in o kateri Cerkve mora govoriti, in o kateri duhovnik tudi na prižnici ne sme molčati, je zakon. Zakon je zakrament, in o zakramentih more in sme govoriti ter odločati samo Cerkve in nihče drugi. Sv. Cerkve določa, kdaj katoliški verniki zakrament veljavno prejmejo, torej tudi, kako se mora prejeti zakrament sv. zakona, da je pred vestjo in pred Bogom in pred ljudmi veljaven. Sv. Cerkve kot čuvajka Kristusovih nauk mora zvesto čuvati, da vsi ti nauki ostanejo čisti in nepokvarjeni in jo v ta namen tudi vedno vodi sv. Duh, da nikdar v tem oziru ne zgreši prave poti.

Toda kaj se godi? Brezvercem in svobodomiselnim se zdi nerazdružljivi katoliški zakon prevelik jarem. Zakon je po njih mnenju v prvi vrsti spolna naslada, ki naj se večkrat menja, da naslada ostane naslada. Katoliški zakon pa je v prvi vrsti dolžnost — dolžnost med zakonskima in dolžnost do otrok in zato po božji zapovedi nerazdružljiv.

Zato hočejo brezverni politiki in državniki odpraviti zakrament sv. zakona ter namesto njega vpeljati navadno trgovsko pogodbo, ki jo mož in žena lahko razdere, ko ni več naslade. Brezverni politiki in državniki nasilno posegajo v sveto zakladnico katoliške Cerkve, oropajo iz nje sedmi sv. zakrament in ga ponižajo v navadno priležništvo in prešuštvo.

Cerkve bi ne bila več Cerkve, bi ne bila več čuvajka Kristusovih nauk, ne več delivka milosti in zakramentov, ako ne bi ob takem nasilnem ropu — rop je tudi, če ga izvrši država v imenu postave — glasno ugovarjala v pastirskih pismih, na prižnici itd. Toda ko bo duhovnik izpregovoril na prižnici besedo, da je zakrament sv. zakona samo verska zadeva, ko bo škof izdal pastirsko pismo, da Cerkve glasno in slovesno protestira proti ropu Kristusovih ustanov, proti skrutitvi sv. zakramentov, tedaj bo ves krščen in nekrščen Izrael ves samostojni in nesamostojni liberalizem zakričal: Politika v cerkvi! Zakaj pa imamo kancelparagraf? V ječo z duhovniki, škofa zaprimo!

Iz tega je več kot jasno, da se s kancelparagrafom kratijo in omejujejo osnovne in najsvetejše pravice katoliške Cerkve, da se tej veliki učiteljici in vzgojiteljici narodov, ki jo je ustanovil Kristus, hoče vzeti njena bistvena naloga: pouk in vzgoja ljudstva. Mutasta učiteljica in slepa voditeljica, kakor so druge vere, ki so prešle v državno sužnost.

In kancelparagraf so predlagali samostojneži, in sami pravijo, da zato, da branijo sv. vero. Enake razloge je navajala farizejska stranka, ko je Kristusa na smrt obsodila.

Mi, klerikalci.

(Konec.)

Znamenje klerikalnega duha med mladino je zlasti viteštvo. Viteški je tisti, ki se neustrašeno postavi na stran preganjanega. Neka umirajoča mati je dala svojemu sinu — enemu izmed katoliških voditeljev — to-le naročilo: Sin moj! Stoj vedno na strani malih, slabotnih, preganjanih. Večina politikov si s takim testamentom ne ve nič pomagati. Premalo nese.

Tembolj pa mora nam preiti v meso in kri. Boj za svobodo — in tak je naš boj — je že raditega klerikalna, ker je katoliški duhovnik tisti, ki ga najbolj preganjajo in sovražijo. To zadostuje, da se povsod, v družbi, v delavnici, v gostilni, v vlaku postavimo za duhovnikovo čast. V tej točki moramo imeti neko sveto občutljivost, krščansko nervoznost in reči: tega ne trpimo.

Znamenje klerikalnega duha med mladino je tudi pokorščina do Cerkve. Sto let so oznanjali od vseh strani vso mogočo svobodo. In kaj je posledica te hvalisane svobode? Razdejanje vsakega reda, revolucija, anarhija, popolna zmeda. Gotovo, svoboda mora biti. Niti posamezniki niti država ne morejo brez nje živeti. Pa kar je treba bolj kot vse drugo oznanovati vsepovsod, je red, pokorščina, dolžnost. Katoličanstvo je red. Klerikalec mora biti učenece reda in discipline. Zlasti pa napram najvišji in najsvetejši oblasti, napram sv. Cerkvi.

Končno je znamenje klerikalnega duha med našo mladino: zaupanje! Dobro vemo, da leži med šolsko klopio in kasarno doba kipenja in vrenja, čas viharjev, poskušenj in odločitve. Kar pomenja človek za ta in oni svet, to je v potu svojega obraza iz trdega kamna izklesal največ v teh letih. Ker pa ni vse, kar človek v delavnici te svoje mladosti izklesal in preobličil, mojstrsko delo, nasprotno veliko ponesrečenega, nerabnega, veliko izvržka, česar se mlad človek sramuje, zato toliko prikrivanja, skrivanja, neodkritosti, odtod v teh letih marsikje tak strah pred duhovnikom.

Pa nič ne pomaga. Kdor se skriva, se izdaja. Duhovnik je že preveč globoko gledal v mlada srca, da ne bi spoznal tudi takega človeka, ki hoče ostati nepoznan. Nikdar pa človek bolj ne potrebuje vodstva in pomoči kot v mladostni dobi kipenja in vrenja. Nikjer ni pameten svet bolj na mestu. Noben protiklerikalizem ni bolj usodepoln kot mladostni. Zato je v korist mladini in narodu, če mladino hočemo klerikalno vzgajati. Mladina, ki ima doma in v spovednici do duhovnika zaupanje, se nikdar ne izgubi. Zato pa ni dovolj samo zunanji klerikalizem, treba je tudi notranjega.

Mi, klerikalci! Prijatelji! Klerikalizem ni lestva, po kateri bi duhovniki plezali do zunanjih časti in gospodstva. Če bi bil to klerikalizem, bi bil jaz prvi protiklerikalec. Nobena stvar katoliški duhovščini bolj ne škoduje kot neevangeljski in neapostolski pohlep po zunanjem gospodstvu. Zgodovina nas uči, da vse to za duhovnike in Cerkve ni nikdar imelo dobre

ga konca. Na drugi strani pa je naše trdno prepričanje, da temelji sreča naroda na nerazdružljivi ljubezni in zvestobi med duhovščino in ljudstvom, torej v klerikalizmu. Duhovščina in ljudstvo morata biti eno. Kar je Bog zvezal, naj človek ne loči, tudi tukaj ne.

Vsak protiklerikalizem vede v propast, pride od satana in vodi k satanu. To dokazuje svetovna vojska. Ne moremo nikdar dovolj poudariti dejstva: ko so si vesilele napovedale svetovno vojsko, ki je napravila toliko neizmernega gorja še za nekaj desetletij naprej ni bilo med njimi ne ene klerikalne vlade. Vsa tedanja politika je bila odločno protiklerikalna. Svetovna vojska je njeno delo. In kadar bo to protiklerikalno divjanje izpremenilo ves svet v puščavo, takrat bodo krščanski narodi — kakor se je zgodilo to po preseljevanju narodov — klicali duhovnika, da jim ustvari nov svet.

Vsem Kmetiskim zvezam! Vsem zadrugarjem!

V ponedeljek, dne 4. aprila se bo vršil v Ljubljani na verandi hotela »Union« celodnevno posvetovanje delegatov Kmetiskih zvez in zadrugarjev o važnih gospodarskih in organizatoričnih vprašanjih. Načelstvo Jugoslov. Kmetске zveze je sklenilo, da se morajo tega posvetovanja udeležiti vse Okrajne Kmetске zveze po svojih delegatih. Posvetovanje se bo pričelo ob 10. uri dopodne in bo trajalo cel dan. Pozivljamo vse Kmetске zveze in zadrugne delavce, da se tega sestanka zanesljivo udeležijo. Vsak udeleženec naj prinese potrdilo svoje organizacije, da jo na sestanku zastopa.

Na shodu bodo poročali poslanci in tudi drugi referenti.

Za načelstvo Jugoslov. Kmetске zveze:
Janez Brodar, l. r. narodni poslanec.

Vse narobe.

Do neba smrdeča kupčija, ki so jo sklenili samostojni kmetje v Belgradu z liberalci na račun slovenskega kmeta, je »Kmetijski list« tako zmešala, da nič več ne ve, kje se ga glava drži. Nekaj tako čudovito smečnega iz Zvezave tiskarne, kjer se ta ubogi list tiska, še ni izšlo.

Poslušajte!

S prav posebno vidnim tiskom oznanja »da je laž« Slovenčev« besedičenje o razkolu med nami (t. j. samostojneži) in zemljerniki iz Bosne in Srbije.

V istem času pa so samostojneži v Belgradu že izstopili iz kluba zemljernikov in v istem času srbski zemljerniki izrekli tako uničujočo sodbo o slovenskih samostojnežih, da še »Domoljub« ni nikdar napisal tako hude obsodbe o njih.

In »Kmetijski list« pravi, da »Slovenec« laže, če piše o razkolu. Kdo laže, kdo? Povej zmešani Kmetijski list?

Dalje pravi »Kmetijski list«, da niso privesek liberalne stranke in da mi lažemo, če jim to očitamo. Pa kako, zmešani tovariš, raz-

ložiš to uganko: Klub zemljernikov, ko so bili njegovi člani tudi še slovenski samostojneži, sklene predlagati svoj lastni načrt ustave. Ko pa pride v ustavnem odboru glasovanje, slovenski samostojneži prelomi sklep lastnega kluba in glasuje z liberalci za liberalni centralizem. Ali dalje: Slovenski samostojni zapuste srbskega kmeta, ki ima precej zdravo pamet, in se za osebne koristi in ministrski stolček proda liberalcem, da bodo le-ti lahko uvedli centralizem nad slovenskega kmeta. Ali imamo prav ali ne, če trdimo, da ste samostojneži samo privesek liberalne stranke, kakor vam je to tudi povedal srbski zemljernik Avramović?

Dalje: »Kmetijski list« trdi: »Laž je, da so naši poslanci proti veri«. In vendar ste predlagali kancelparagraf, ki je odločno in izrazito proti veri. Ali morete to tajiti? Kdo torej laže? Ali ni potem vsak vaš članek, v katerem zagovarjate vero, na drugi strani pa predlagate izrazite protiverške državne postavbe, sama hinavščina? Povejte, povejte!

Izvoz živine! Ali ni bilo zadušništvo v prvi vrsti slovensko, tisto, ki je vedno pritiskalo na Belgrad, naj se ta zadeva pravično uredi. In se je sklenila samo na pritisk zadušništva. Vi ste pri tem nedolžni in se lastite tujih zaslug.

Davki! Ali jih ni naložil liberalni minister Stojanović, pristaš liberalne stranke, katere del je tudi vaša stranka. Povejte, povejte!

Iz Kmetiskih Zvez.

SHOD KMETSKЕ ZVEZE V KRANJU.

Velikonočni torek ob 11. uri bo v Kranju v »Ljudskem domu« shod »Kmetске zveze za kranjski okraj«. Kmetje in kmetice, pridite na shod v obilnem številu! Gre za vašo blaginjo! Časi so resni in nujno je treba, da nastopijo kmetje in pokažejo svojo moč.

ŠT. VID NAD LJUBLJANO.

V nedeljo, dne 13. t. m. se je pri nas vršilo predavanje J. K. Z., na katerem je predaval prof. Pengov o večkratnih vzrokih gospodarskih kriz v posameznih državah, o pomenu akcijskih drušev in njih koristi s ozirom na potrebe delovnega ljudstva, o potrebi generalnih organizacij raznih stanov, potom katerih šele bi bil uspešnejši razvoj dobrega gospodarstva in trgovstva, o naraščanju cen pri pomankanju blaga, oziroma padanju cen pri kopičenju ali večji produkciji, kar ne bi bila nobena nesreča za ljudstvo, ako bi bilo po stanovih brezizjemno in celotno organizirano v gospodarskih generalnih zvezah, še s ozirom na dejstvo, da je posameznik navezan na družbo, potom katere šele so zamore pravilno razvijati in kriti svoje potrebe. Kako napačno pa je načelo, ki ga poudarjajo naši liberalci; seveda, kot kapitalisti se seveda boje za svoje bogastvo, da bi ga pravilno uvažala celokupna človeška družba, zato stoji na stališču: vsak zase, kar je krivično in nesmiselno, posebno pa še pri današnjih razmerah. I. C.

DELOVANJE OKRAJNE KMETSKЕ ZVEZE
ZA LITIJSKI OKRAJ.

Naša okr. Kmetška zveza se pridno giblje. Nепrestano dela na to, da bi se v vseh farah, oziroma občinah krajevnе Kmetске zveze lepo razvile in da bi se res vsi krščanske misleči kmetje v okraju združili v eno krepko armado. Za boljši razvoj kmetiskih organizacij je priredila ob enem s podružnico Kmetijske družbe v Smartnem gospodarsko-izobraževalni tečaj od 27. februaria do 2. marca. Vršil se je v Društvenem domu v Smartnem in je prav lepo uspel. — Kmetijska podružnica je priredila tri predavanja: O živinozdravstvu je predaval g. živinozdravnik Černe; potem o umnem poljedelstvu, zlasti o pomenu gnojil, in tretje o živinoreji, predaval g. kmet. strokovnjak Prijatelj. Kmetška zveza je

pa priredila tri velika predavanja, ki so jih imeli g. dr. Mohorič, dr. Kulovec in dr. Basal. Zadnji je temeljito razložil razvoj in pomen Kmetijskih združenj. Ta predavanja so bila zjutraj in zvečer. Čez dan so pa imeli udeleženci iz sosednjih kmetijskih zvez predavanja o vodstvu kmetijskih organizacij. Zastopane so bile K. Z. Trebeljevo, Kresnice, Hotič, Primskovo, St. Vid pri Stični, Catež, Sv. Križ pri Litiji, Sava, Cemšenik. Vsi so se izjavili prav pohvalno o tečaju in obljubili, da pridejo drugo leto zopet in pripeljejo še novih tovarišev. Udeležba pri gospodarskih predavanjih je bila 100—150, pri organizacijskih 30—50. Upamo, da bo tečaj rodil prav lepe uspehe za našega kmeta, vendar bi lahko dosegel več, če bi bila udeležba iz domače fare kaj boljša. Ob večerih je priredilo izobraževalno društvo igrice »Vse naše« in »Kje je meja?»

SEJA OKR. KMETSKIH ZVEZH V SMARTNEM PRI LITJI

Se je vršila ob sklopu tečaja dne 2. marca t. l. K seji so bili radi važnih točk dnevnega reda povabljeni okoliški župniki in občinski odborniki SLS. Udeležili so se župniki iz sv. Križa pri Litiji, iz Primskovega, Polznika, Sava, Hotiča, Kresnic, Trebeljevega, Smartna in Litije. Vseh udeležencev pri seji je bilo okoli 100. 1. Najprej je podal dr. Kulovec, tajnik SLS, poročilo o političnem delanju. Delovanje Jugoslovanskega kluba so vzeli navzoči s velikim odobravanjem na znanje. — 2. Sledilo je poročilo o bližajočih se občinskih volitvah. Vsi zastopniki enoglasno protestirajo, da se je spremenil še potrjeni občinski volilni red in vsela volilna pravica našim pridnim kmetijskim ženam in dekletom. — 3. Skleno se, da bo vsela okr. K. Z. znanaprj v reke sadovo topilnice svinca v Litiji, ki je, kadar je bila v obratu, delala kmetom cele okolice velike škode. Zadeva se mora urediti tako, da ne bo sploh nebone nevarnosti več za kmetijstvo našega okraja. — Navzoči prizadej oba zastopnika so obljubili okr. K. Z. pri tem svojo pomoč. — 4. Ugotovi se, da vlada v našem okraju med enim delom kmetijskega ljudstva neznanost pomanjkanje. Ljudem se mora pomagati. Okr. K. Z. bo vsela vso stvar s pomočjo obč. zastopnikov v reke — in prosila poslanca Jugosl. kluba, da bodo izposlovali od strani vlade vse potrebno, da se reši te ljudi iz njih bednega stanja. — 5. Sklenil se je protest proti krivičnemu predpisovanju dohodninskega davka in sploh proti temu davku, ki se naj tak, kakor je sedaj, odpravi oz. začne predpisovati šole od velike višje vrste. — Storilo se je še več važnih sklepov za razvoj kmetijske organizacije, na kar je bila seja zaključena ob splošnem prepričanju navzočih, da je Kmetijska Zveza glavna trdnjava našega kmeta.

MIRNA PEC.

V nedeljo, dne 13. marca 1921, se je vršil po izbranih maši redni občini zbor K. Z. v prostorih Društvenega doma. O političnem položaju je poročal g. dr. Ivo Česnik. V kratkih, a isrnih besedah nam je očitno delo v ustavnem odboru. One stranke, ki so pred volitvami največ obljubovale, delajo najmanj. Samostojni, ki so imeli polna usta medu za kmeta, so potegnili z liberalci. — Tajnik g. Munda iz Novega mesta je povdarjal pomen in potrebo organizacije za kmeta. Sai je 80 odstotkov kmetijskega ljudstva v Jugoslaviji, a pravice nima nikakih. To ne sme iti dalje, dovolj časa smo prenašali težki larem brezpravnosti. Strinimo torej svoje vrste in zahtevajmo, kar nam gre. Za svoje volivce je bil izvoljen posestnik Jože Zupančič iz Biške vasi. G. župnik je podal poročilo o delovanju K. Z. v pretekli poslovni dobi. Sprejeti so bile resolucije: Zaupnica Jugoslovanskemu klubu za njegovo delovanje, energičen protest proti ukinitvi žed od reforma podpisane volilne pravice za ženske, protest proti kulturnobojuim poizkusom ministra Pribičevića, proti sokolizaciji v naše šole, ker nikakor ne moremo dopustiti, da bi se otrokom že v šolah trgala iz src vera, ki je bila in je že našemu narodu najdražja. — Odbor K. Z.

TRZIC.

Kmetijska zveza za trziški sodni okraj je v seji dne 20. t. m. sklenila soglasno sledeče predloge, ki so bili poslani tudi g. Pašiču, ministrskemu predsedniku v Belgradu: 1. Izrekamo popolno zaupanje Jugoslovanskemu klubu in zahvalo za njegov odločni boj za samo-

upravo Slovenije. 2. Protestiramo zoper vpehavo svobodnomiselnega sokolskega duha v naše šole in sovražno razpoloženje proti katoliški cerkvi v ustavnem odboru. 3. Izrekamo se zoper nezakonito odmero osebnodohodninskega in direktnega davka. 4. Protestiramo zoper spremembo občinskega volilnega reda za Slovenijo in ukinitje ženske volilne pravice. 5. Protestiramo proti morebitni vpeljavi novega poletnega časa.

SV. VID NA PLANINI (STAJERSKO).

Lep je bil shod Kmečke zveze pri nas dne 15. februarja t. l. ko nam je g. M. Kranic vrlo zanimivo razlagal o našem političnem položaju. Navdušeni mnogoštevilni zborovalci osem sosednih občin so se živahno in stvarno udeleževali debate in so stavili jako primerne resolucije. Dobro uspel je tudi naš protestni shod dne 13. t. m. Zborovalci Kmetijske zveze so sklenili odposlati Jugoslovanskemu klubu v Belgrad protest proti kulturnobojuim kancelarparagrafi, ki ima namen zaslužiti Cerkev; proti razkristianjenju šole; proti določbi, da se bodo občinske volitve vršile na podlagi starih volilnih imenikov za konstituant; proti zakonu, ki odreka ženskam volilno pravico. Soglasno se zahteva avtonomija za Slovenijo, kakor jo označijo poslanci S. L. S.

Razgled po svetu.

PO KATOLISKEM SVETU.

Kršćanska šola zmaga. V državi Michigan v Združenih državah so hoteli svobodomiselci, da bi se odpravilo versko šole. Toda narod je z dvotretjinsko večino glasov odločil proti tej nameri. Katoličani so pridno delali. Tudi verni protestantje so glasovali s katoličani. Da ni bilo od strani framazonov veliko nespodobnih letakov in pa laži o verskih molah, ki so pač mnogo zbegale, bi bila zmaga še večja.

RUSIJA.

Polečaj beljševikov se je po zadnjih vesteh znatno sbljeljal. Zadnje vesti so bile tudi deloma neraznične. Širili so jih namreč predvsem Poljaki in Rumuni, katerim je bilo največ na tem, da boljševiške vlade razpijejo kot na takejšnje smrt obsojono. Po novejših poročilih beljševiki povsod zmagujejo. Zavzeli so tudi glavno uporniško mesto Krasnatar. Pri tem so jim menda pomagali Kitajci. Uporniki, ki se valed poraza bežali iz Krasnatar, so pri obzvedu uničili še dve vojni ladiji. Tudi na guberju v Kavkazu se beljševiki desogli zopet nove uspehe. Z Angliji se pravkar podpisali trgovinsko pogodbo. Pri tera so Anglijem obljubili, da ne bodo podpirali njenih upornikov v Indiji. Torej beljševiki niso še take pri kouru, sicer bi Anglija ne sklepala s njimi nikakih pogodb.

IZ OSTALEGA SVETA.

Italija je v nedeljo obhajala slovesno anekvojno zasedenega zemlja. Da je bilo pri tem dosti kričanja in samohvale si sami lahko mislino. — Širijo se tudi vesti o ministrski krizi. — Rumunija se bo letos proglasila za Velike Rumunije. Kralj se be dal ob tej priliki znova kronati. — Nemšije zavezniki čimdalje bolj stiskajo in pošiljajo nove čete v zasedena pokrajina. Nemšije še vedno trdi, da stavljenih pogojev ne more izpolniti in je radi našilja, ki ga zavezniki izvaja nad nje, poslala protest na zvezo narodov. Seveda tudi to ne bo nič pomagalo, ker tudi v zvezi narodov sledujejo ti zavzemiki. — Nemška Avstrija je nesrečna država. Zato je v stiski cele njene lastni državljani zapuščajo. Tireti se namreč na vsak našu hočejo ločiti od nje in se pridružiti Bavarski. Menda so kar resno pripravljajo na volitve, da bi prišli pod Bavarsko. Morda bi še tudi keruški nemšurji danes rajši glasevali za Jugoslavijo, ko je vanka naša krona vredna pet nemškoavstrijskih. — Milena, vdova po bivšem črnogorskem kralju Nikiti, je izdala oklie, da se hoče še vnaprej boriti za samostojno Črno goro. Bivši prestolonaslednik Danilo je uvidel, da iz te moke ne bo kruha in se je prečelo odpovedal. — Na Kitajskem so imeli silovit potres. Valed potresa je bilo okrog 10.000 ljudi poudatih in pobitih.

Sirom domovine.

IZ RAKE PRI KESKEM.

Raškim liberalcem je naš gospod župnik M. Škerjanec očitno trn v peti. Zakaaj, že vedo! Na vse načine ga skušajo spraviti ob ugled in zaupanje. Minali mesec pa se so zopet poslužili »Domovine«, ki so ji poslali nearamen dopis, v katerem ga blatio na najpodlejši način, ter so tisto številko razposlali pa vsaj župniji, češ, sdaj samo mu pa zadali »smrten udarec. — Očitajo mu vse mogoče; toda že vemo, kam pes tace moli. — Dosedanji lakori ščevaleci ljudstva, ki jim je bla tako »pšenica v klasjec« (pri tem ne mislimo naših trgovcev) so pr ravno z župnikom Škerjancom doživeli »svrhitu in stoča je pobila to pšenico, — bi radi prišli zo pet do voljave. Pa ne bo nič. Le pišite o »Kmet podružnic« kakor hočete, mi vemo, da tudi naj boljša armada razpade, če je zraven izdajavec. — in vedovod pa posojilnica! — Vodn ni nikoli rada tekla v hrib, ta stara posem so poje, kar je raški vedovod. Zakaaj, bi vedel povedati ključavničar Narat. — Posojilnica je v najboljšem redu in se ne bojimo revisorja. Vemo, da bi ravno pri posojilnici, to je v zadevi glede donarja radi ljudi zbegali, ker so ravno v denarjih zadevah najbolj občutljivi. — Vriva se nam sumnja, da imajo naši liberalci pomočnika, ki pozna sveto pismo, ker ve, kolikokrat je mana padala v puščavi, vidi se, da zna latinski, ker rabi izraze »referent« in »eksponent«. Kdor je sdelal le »š. šolec« na Vehniki »pod mostom« ne zna latinski in tudi ne kakšen arduški pisar. Najbrže je pomočnik raških liberalcev kak gospod »zbugab«, ki mu »Dominus« vohisume ne denaša voč kruha. — Gospod pomočnik »Zbugab«, žalostno je, da iščete mane pri liberalcih in popivate vino za Judejove »grštel« — Pošteno raško ljudstvo spreglej, kdo je »strážlenga bojar za Rako? — Gospod župnik, poznamo Vašo nesebičnost in poštivalnost. Zaupamo Vam, torej le naprej po načrtani poti!

SKOFJA LOKA.

Pri nas ne govorimo veliko, pa vendar pridno delamo. Pač, na praznik sv. Jožeta smo pa tudi mi spregovorili! Imeli smo velik shod zoper one ljudi, ki predanjajo Cerkev in skušajo iz šole odpraviti versko vzgojo. Velika društvena dvorana je bila tako nabita, da je mnogo poslušalcev moralo ostati vzunaj. Na tem shodu smo šele spoznali vso hudobijo in hinavščino naših liberalcev in tavno protestirali proti njihovim kulturnobojuim načrtom. Pa nismo samo protestirali, sedaj bomo tudi mi na nože stopili in pokazali tem ljudem, da znamo tudi delansko braniti vero in kriščansko šolo. Posebno smo hvaležni, da smo spoznali Sokole in zvedeli, kaj ti ptiči hočejo. V Loki si menda znaajo gzedzo — in seveda tudi v nedeljo in praznik, ker so ptiče vrste. Čudno se nam zdi, da so bili ti ljudje tako nearamni in so še celo okrog kmetov iskali lesa in denarja za sokolski dom. To so beraški milijonarji, veletrgovci z lesom, pa hodijo k nam smreke beračiti. Pa zakaaj? Zato, da si zidejo dom, kjer bodo plesali in učili zabavljati mladino zoper vero in Cerkev. Ne mi-lite, da omo kmetje tako neumni, da bi vam šli na li-manice. Smo že videli, kakšni verni kristjani ste, kako spoštujete praznike in hodite v cerkev. Hvala Bogu, da ste se enkrat pokazali. Sedaj vemo, kaj je to Sokol, in bomo že pokazali vrata vsakemu, kdor bo še prišel agitirat ali pa nabirat za te uboje liberalne mestne postopače, ki nimajo zadosti prostora, da bi ne znoreli. Romo že obračunali pri volitvah in takrat bodo prišli na dan vsi neštumljeni bankovci, ne samo tisti, s katerimi ste hoteli našega župana zapreti, ampak tudi tisti, ki nosijo pečat Čitalnice, verižništva in različnih sokolskih bogatašev! — Vsi poštteni starši pa stopimo skupaj in zapišimo svoje sinove k našemu društvu in našim Orlom, ki neutrudno delajo za pošteno vzgojo naše mladine!

SEMIC.

Od zadnjega poročila se je pri nas zgodilo že marsikaj novega. Pri sv. Raku in v Gorenjih so dobili nove jeklene svonove. Prvi tehtta 480 kg, drugi 270 kg. Tudi druge cerkve bodo kmalu slo-

file. — V Kotu je pogorelo par žilanc. Začgal je najbrž zopet železniški stroj. — Naša hranilnica je zopet izgubila svojega načelnika. Po kratki bolezni je umrl Ivan Malnarčič, po domače Dunajčan. Bil je obče spoštovan in zaveden krščanski mož. Orli so svojega podpornega člana spremili k večnemu počitku v krojih. Pridnim otrokom iskreno sožale! — Kako znajo naše oblasti vzgajati in ljudem zaupanje do sebe in ljubezen do države, kaže tožba, ki se je pred kratkim vršila zoper našega g. župnika in tajnika. Neznani podlež si kar na lepem izmisli zoper nje veleizdajniške besede in dejanja in ju naznani z navedbo cele vrste prih državnemu pravduistvu. Državno pravduistvo na to ovadbo, ki je bila po izjavi merodajnih gospodov brez podpisa, precej dvigne tožbo. Ker seveda nobena izmed prih ni ničesar vedela o kakih takih besedah, ali dejanjih, se je tožba za prizadeta končala častno, ne pa tako za izotičlja. Koliko nepotrebnih neprijetnosti in skrbi jima je prizadel. Brezvestno in zramotno je, da gre oblast na lim ovadbam brez podpisa. Takih lahko dobi od brezvestnih ljudi vsak dan na cente. Veleizdajnikov naj gre iskat v Belgrad!

IZ PREDTRGA.

Dne 7. marca lanskega leta je uničil ogenj pri nas osmim posestnikom vsa poslopja, nekaterim tudi vse orodje, vozove, stroje in tudi nekaj živine. Bili smo v veliki potrebi in sili, ker pri nas še večidel blizo doma lesa nimajo, ampak le daleč vrh gore Hlovec. Ne vem, kako bi bilo z nami, ko bi ne bilo zemeljnih src naših dobrih ljudi, ki ste nam tako obilno z vsakovrstnimi darovi prispomogli tako, da smo do sedaj še skoraj vse potrebno postavili in popravili. Zelo velike hvaležnost smo torej dolžni svojim darovalcem, zato izrekamo vsem dobrotnikom zahvalo in želimo, naj vam Bog tisočero plača.

Matija Kajan, kmet.

MOSE PRI SMLEDNIKU.

Dne 5. marca je bil praznik splošnega veselja za vse člane; pripeljali so na lepo okrašenem vozu dva nova bronasta zvonova iz strojne livarne v Ljubljani. Malega imamo se od prej, tako da imamo zdaj tel. Veliki tehta 711, srednji 396 kg. Med lepimi okraski in podobami naših zavetnikov imata pomenljive napise. Vsa vas se je odela v mlaje, vence in slavoloke. Tudi Dragojčina, ki spada k naši vasi in jim poje naši zvonovi, se je zelo častno obnesla; vsa pot po njih zemlji je bila okrašena. Največje veselje je pa bilo, ko smo ob tednu začeli lepa zvonjenje. Res srečno izbrani glasovi. Delo hvali mojstra. Čast pa tudi Francu Jermanu, kovaškemu mojstru iz Doba pri Ljubljani, ki jih je tako hitro in varno postavil po novem od njega iznajdenem načinu, da zvonovi zelo lahko potasi in lepo ubrano tečejo. Zvonovom daj Bog srečnejšo bodočnost kot njih prednikom. Da bo se poznim rodovom veljal klis s slavoloka: Od dela in truda k molitvi vabite, od dneva ločitve pa v raj nas spremite!

IZ BOHINJSKE BISTRICE.

Kako se barčica samostojnežev potaplja, kažejo sestanki, ki jih sklicujejo po vaseh v hišah pristašev — Slovenske ljudske stranke. Delajo za neko skupno stranko, seveda tako, da uvrščajo naše ljudi med brezpomembne namestnike. Pri tem iščejo že podpise naših, dobro vedo, da jih za program samostojne ne spravijo niti potrebnih 48 iz svojih vrst. — Moje! Če ste kaj podpisali, takoj prekličite. Brez vednosti vodstva naše stranke ne hodite nikamor na posvet. — Slovenska ljudska stranka bo v sporazumu z vami postavila pravčasno kandidatno listo za občinski odbor izmed najboljših naših pristašev. Slab pristaš krščanske stranke, ki bi pomagal s svojim podpisom ali glasom zvičajnim nasprotnikom na noge.

NOMENJ.

Komunisti so pa res — komunisti. Znajo pa tako! — Nekdo proda vola. Preobleče se v vojaško obleko. Vola po komunistovsko rekvirira. Nato ga zopet proda. — Plačilo za umetnost — v senca bajonetov. Zagovarjali in odklovali se bodo pred sodiščem. — In tisti, ki je pri zadnjih volitvah sedel za komunistično skrinjico in lovil frankule za komuniste, tistega danes love — orožniki. — Nomenjčani! To so komunistična nebesa. Od teh dobrot nas bo kmalu — konec!

DOLENJA VAS PRI RIBNICI.

Kako se je zagnala letos smrt v naše vrste! Pred par tedni smo pokopali ugledno ženo Franciško Merhar, Prigorica. Bila je kot

dekle vneto članica in odbornica v Dekliški zvezi, igralka na našem odru. Osem dni po poroki pa je že legla v prezgodnji grob. Umrl je tudi Janez Oražem iz Prigorice. Mož prave slovenske korenine, pošteniak, miroljuben in veren, pa zvest pristaš SLS. Pred par meseci je pokopal v enem tednu očeta in dva otroka, zdaj pa še sam v 51. letu starosti mora pustiti ženo in sedmero otrok. Manjkalo ga bo v naših vrstah. N. v. m. p.!

Srečna beračica je Franca Oswald. Do zadnjih dni je še beračila po hišah, zdaj pa je postala zavidno bogata žena. Umrl ji je sin v Ameriki, pa je podedovala zavarovalnino 120.000 K. Koliko ima Franca zdaj prijateljev več kot prej. Kdo bi zameril, če si je bogata Franca zdaj nakupila cukra, kofeta, novo ruto, obleko pa nove čevlje!

KOČEVSKI OKRAJ.

Vsled pomanjkljivih uradnih navodil je okr. glavarstvo v Kočevju računalo takso za ameriški pos 2000 K mesto 1000 K. Na tozadevno posredovanje poslanca Škulja pa javlja okr. glavarstvo, da vsak, ki je plačal 2000 K takse, dobi pri pristojnem županstvu 1000 K nazaj brez kake posebne prošnje.

LOŠKI POTOK.

Eden najzvestejših prijateljev »Domo-ljuba« in zanesljiv pristaš SLS lega v grob: Jan Bartol, Travnik 13. Bil je občespoštovan in ugleden mož, podžupan vasi Travnik, načelnik Lesne zadruge, odbornik hranilnice na Tabru, občinski svetovalec. Vse to znači, da je bil pokojni mož ljudskega zaupanja. Za SLS v Loškem potoku je njegova smrt težka zguba, zelo ga bomo požrešali. Počivaj v miru, blagi mož!

KOČEVSKI OKRAJ.

Čujem, da se troši po ribiški in sodražski dolini od strani liberalne in njim sorodnih strank govornica, da sem jaz organiziral kovače in krojače ter jih pridobil, da so kovači dvignili ceno kovanju in podkvam, krojači pa podražili delo. Prosim somišljenike in prijatelje, da mi sporoče imena onih, ki to govorijo, da jim posvetim, kakor zaslužijo. Tekom štirih let sem se končno prepričal, da liberalca ne ukrotiš ne z dobroto, ne s prizanašanjem, ne s prijaznostjo. To je nehvaležen rod, ki se užene le z drugimi sredstvi. Imena s pričami prosim kar na moj naslov. Resnica namreč je ta: Organiziral sem kovače celega sodnega okraja, da bi skupno dobavljali železo in na ta način bi se za kmeta in voznika pocenilo lahko to in ono. Enako sem delal na to, da bi kovači skupno kuhali ali dobavljali ogelje, kar bi tudi cenejše izšlo. Parkrat sem jim sam dobavil cenejše železo in podkovske žeblje. Jasnno je, da je moje delo merilo na pocenitev, ne pa na podražanje. Da se organizacija ni razvila delj v označeni smeri, je vzrok to, da so se kovači organizirali na strokovnem stališču, ne pa na strankarskem, kar bi bilo boljše, to uvidevam danes. Pri organizaciji pa iz gotovih vzrokov ne sodelujem več že eno leto. In krojači! Če se trgovci s 100.000kratnim kapitalom organizirajo v ribniškem trgovskem gremiju, zakaj bi se krojače ne, ki večina njih živi iz rok v usta. Krojače sem enako organiziral z namenom skupne dobave blaga; saj vidite, kako drago je blago po naših prodajalnah. Baš tiste dni se je ustanavljala velika zadruga v Ljubljani za skupno nabavo blaga. Tako sem tudi krojačem, kar sem pač mogel, dobil nekaj cenejšega sukanca. Torej je moje delo v tej organizaciji enako merilo na pocenitev. Li ni iz opisanih dejstev nasprotno res, kar trdijo grdi obrekovalci. Danes je pač težko delo za narod. Naš klub poslancev je skoro najbolj osovražan v Belgradu, ker se borimo neizprosno za korist slovenskega ljudstva, doma pa se repenčijo ljudje na nas, češ, davke smo mi naložili in tako dalje. Da, res! Trden mora biti človek v svojih idealih, da mu tih narod sam ne izbiče. — K. Škulji, poslanec.

ŠKOFLJICA PRI SMARJI.

V nedeljo, 13. t. mes., bi se imela vršiti javna dražba za »gmajno«, pravilno razglašena. Določeno uro pridejo na lice mesta g. župan in dva odbornika od gospodarskega odseka, ki zastopata tako imenovano »gmajno«.

Takoi pa so nasprotniki izzvali medsebojno prerekanje, češ, da ne pustijo »gmajne« prodati. Najbolj glasen je bil samostojnež Vinko iz Škofljice, ki niti nima nikake pravice do »gmajne«. Po dolgem prerekanju so navzoči zaradi samostojne surovosti in podivjanosti zapustili barje, ne da bi se vršila dražba. Kdor je zakrivil, ta bo škodo trpel. — Na Škofljici bomo popravljali gasilni dom. Spomladi se z delom prične. Načelnik gasilnega društva, samostojnež, ljudem vsiljuje protiverski »Kmet-ski list«. Ljudi opozarjamo, naj ne nasledajo na njegove lihanice. — Več kmetov.

Tedenske novice.

Politične.

p Mesar Pucelj — minister kmetov. Ko je samostojna stranka prodala slovenske kmetске koristi belgrajskemu centralizmu, je za plačilo postal minister kmetijstva mesar Pucelj. Kakor se vidi, v Belgradu vedno bolj iz kmetov norca brijejo. p Cena 1 milijardo in 200 milijonov kron. Liberalci hočejo imeti centralizem, da bi katoliške Slovence in Hrvate s pomočjo Belgrada gospodarsko, politično in versko zaslužili. Ker pa nimajo večine, so kupili mohamedanske poslance in naše samostojneže. Za mohamedance so dali — plačal bo jugoslovanski kmet — eno milijardo in 200 milijonov kron.

Hrvatska in avtonomija. Poroča se nam: Radiću ni prav preveč zameriti, če govori o samostojnosti Hrvatske. Hrvatje se res težko ločijo od svoje kraljevine, ker so imeli nek-daj znamenite kralje in ostanki onih slavnihi kraljev so bani. Po vseh šolah so hrvatski mladinu krnili zadnja desetletja s hrvaškim državnim pravom, tako da je to pravo vsem izločanim Hrvatom prešlo v meso in kri. Dr. Josip Pliverić dokazuje v svojih spisih, zakaj ima hrvatska država že vse pravice do samostojnosti, in da je, obsegajoča trojedino kraljevino Hrvatsko, Slavonijo in Dalmacijo, ravnopravna s krono sv. Štefana. Precej veliko avtonomijo je res tudi po nagodbi z Ogrsko imela Hrvatska in Slavonija v upravi, justici in šolstvu. Hrvatski sabor je sklepal zakone, ki so segali precej čez mero deželne avtonomije, in prevajal jih je ban kot načelnik deželne vlade. Izredno samostojnost je imelo zlasti vodstvo na temeljih državnih zakonov. Hrvatičina je bila uradni jezik v vseh instancah gori do najvišje. Justica je bila od Ogrske neodvisna in njen šef je imel svoj sedež v Zagrebu. Na avstrijski absolutizem je ostalo pri hrvatskih sodiščih le toliko spomina, da so se vloge v nemščini vsprejemale brez prevoda. Te veljave niso imele niti madžarske vloge, ki so morale marširati v prevajalnice. Tudi na svojo vojsko so bili Hrvatje vedno ponosni. Deželna bramba je bila čisto hrvatska. Žrtve Hrvatov naj se sedaj priznajo s tem, da se dovoli razmeram primerna avtonomija. Hrvatsko domoljubje je pač toli plemenito, da se narod ne bo dal zavesti po Ra-dićevih muhah v pustolovščine.

Domače novice.

d Naš listek. Danes pričenjamo z novim zanimivim listkom iz irskega kmetскеga življenja. »Junakinja iz Štajra« izide v kratkem v dveh knjigah. Naroča se v Jugoslovanski knjigarni. Cena še ni določena.

d Umrl je v Ljubljani krojač in trafikant Franc Soukal. Bil je veren oče svojim otrokom, prepričan pristaša SLS. Bog mu bodi plačnik!

d Iz kamniške okolice. Zalosten dogodek, popisan v zadnjem »Domoljubu« se ni zgodil na Dobravi pri Komendi ampak na Cerkljanski Dobravi. — Toliko v obrambo dobrega imena komendske župnije in njenih župljanov. — Komendčan.

d Občna javna bolnišnica v Ljubljani. V mesecu februarju (28 dni) je bilo sprejetih v ljubljansko bolnico 869 bolnikov, rojenih je bilo 70 otrok, umrlo je 4 oseb. — Od novega leta do konca februarja je bilo sprejetih v bolnico 1701 bolnik in 153 porodnic skupaj torej 1854 bolnikov. — Za sprejem v bolnico je potreba predpisana razkaznica od županstva. Vsak, ki želi v bolnico, naj se oglasi najprvo pri županu, da mu izgotovi razkaznico. V nedeljah in praznikih se ne sprejema v bolnico, tako stoji napisano na tabli pred vhom v bolnico. — Obiskovanje bolnikov je dovoljeno vsak dan 12. do 3. ure popoldne. Nespametno je, da nekateri hočejo obiskovati bolnike izven dovoljenega časa. Ta čas se namreč vršijo zdravniški obiski in zdravljenje bolnikov. — Od starosti oslabele osebe se ne sprejemajo v bolnico. Za iste mora skrbeti občina ali sorodniki njihovi. — Bolni otroci se sprejemajo v otroško bolnico v Strelški ulici pri cerkvi sv. Jožefa. Le poškodbe (zlomljeni udje itd.) se sprejemajo tudi v javno bolnico.

d Poziv priglasiencem kmetijske razstave v Pragi, katera se vrši v dnevih od 12. do 17. majnika t. l. se sporoča, da je za prvi rok priglasiťe za udeležbo 15. aprila t. l. — Vsak, kateri namerava razstave udeležiti, naj si preskrbi pri pristojni politični oblasti potni list, opremljen s svojo sliko. Vojni obvezanci si morejo preskrbeti še dovoljenje vojaški oblasti. Tako opremljen potni list pošljite na podpisane v priporočenem pismu. Poleg tega je treba založiti 400 kron za razne stroške kakor vizume od češkoslovaškega in nemško-avstrijskega konzulata, nadalje od konzularne oblasti v Belgradu. Vizume preskrbiti osebno skupno za vse obenem in jih na dan odhoda vlaka vsakega izročiti. Rok priglasiťe se ne da več podaljšati, ker na Češkem hočejo štiri tedne naprej vedeti, koliko stanovanj bude treba preskrbeti, in ker moraj ona deželj vse pripraviti, da jim pokažejo vse, kar imajo na razpolago. Obiskali bomo Češko, Moravsko in Slovaško. Dobimo polovično vožnjo na jugoslovanskih in češkoslovaških železnicah. Vožnja stane kakih 400 naših kron. Razen tega je treba vzeti še kakih 1600 kron za normalne prehranjevalne stroške. Iz Bolgarske se peljeta dva vlaka na Češko. Pokažimo tudi mi Jugoslavlani svoje zanimanje za poljedelski napredek bratske nam Češkoslovaške, kar mogoče z največjo udeležbo. Priglase sprejema: Fr. Malasek, strokovni učitelj kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

lj Najstarejša Ljubljanka umrla. 21. t. m. je umrla v hiralnici sv. Jožefa na Radeckega cesti 9 mestna uboga Klementina Bosizio. Dosegla je redko in čestitljivo starost 101 leto, 2 meseca in 9 dni. Bila je do zadnjega duševno čila, dasi že dlje časa popolnoma slepa.

d Želino pričakujoči vrnitve v domače kraje. Želijo slovenski fantje iz Nevesinj v Hercegovini svojim staršem, prijateljem in prijateljicam veselo Veliko noč! Borovnica: Furlan Jakob; Škofja Loka: Svoličak Ivo, Landerholc Jožko; Jeme Jožko; Domžale: Weith Mihael; Križe: Poljan Franc; Št. Vid pri Lukovici: Gostič Janko; Ljubljana: Planinšek Alojzij.

d Vsem slovenskim fantom in dekletom in vsem čitateljem Domoljuba želimo vesele veliko

nočne praznike in innogo pirkhov; pa tudi mi se pripravimo zanje. — Pozdravljajo vas slovenski fantje 13. pešpuka, 1. četa, 3. Bataljon, Dalmacija.

— Izmenjava 10 kronskih bankovcev. Uradno se poroča, da se bo izmenjava pravilno markiranih 10 kronskih bankovcev pričela takoj, izmenjava bankovcev po 1 in 2 K pa tedaj, ko vlada odobri modalitete, po katerih se bo pri izmenjavi treba ravnati.

d Postopanje s papirnatim denarjem. Piše se nam: Ljudstvo po pravici tarna, da je papirnat denar tako zamazan in zmečkan. Kdo je kriv, da je temu tako? Pri starem avstrijskem denarju je krivo v prvi vrsti dejstvo, da se je obrabil, ker je tako dolgo v prometu. Pri našem novem denarju, ki je že tudi zelo obrabljen, so pa krivi tisti, ki denar prav malomarno shranjujejo. Večkrat se opaža, da kdo kar stlači ali potisne v žep ali v kako neprimerno denarnico še lep bankovec. Papirnat denar se naj tako shranjuje, da se nič ne preganja, da se torej vloži v denarnico kakor n. pr. kaka podobica v mašne bukvice. Seveda pa naj ne izdaja država papirnatega denarja v prevelikem obsegu. Tudi tisočaki naj bodo majhni. Čemu take rjuhe? Saj pove številka, barva in izdelava, koliko velja. Tudi prave barve Jugoslavija dosedaj še ni pogodila. Denar naj bo sploh temne barve, ker gre čez toliko rok. V Jugoslaviji je pa to ravno nasprotno. To spada k vzgoji ljudstvo, o čemer bi bilo treba poučevati že otroke po ljudskih šolah. Časopisi drugih držav opominjajo ljudstvo večkrat, kako je treba postopati s papirnatim denarjem, da se ne obrabi prehitro. Ni torej odveč, če se pouči o tem ljudstvo tudi pri nas.

d Požari, povzročeni po železnicah. V preteklih dveh letih so na mnogih krajih tik belokranjske železnice nastali požari, ki so bili zaneti po iskrah iz lokomotiv. Temu se ni čuditi, ker so poslopja ob železniški progi v pretežni večini krita s slamo, iskre iz lokomotiv, menda zaradi slabega premoga, pa švigajo po zraku, kakor da bi gorela sama slama. Ob poletnem času pri suši zadostuje mala iskrica, da užge slamnato streho. Pri zgradbah železnic se sicer gleda na to, da so poslopja v ožjem požarnem rajonu ognjavarno krita, toda taki predpisi ne morejo zabraniti, da iskre ne lete preko požarnega rajona. Na belokranjski progi so po železnici povzročeni požari napravili škode za 1 milijon 357.551 K od 8. julija 1919 do 8. avgusta 1920. Taki požari so grozna nesreča za prizadete naselbine, pa tudi za železniško upravo. Ljudje so ogroženi v svojem obstanku, ker jim ni nikdar povrnjena škoda in ker železniška uprava odškodnine ne izplača takoj, marveč šele po dolgotrajnih obravnavah. Lahko si je misliti, kaka beda vsled tega nastane. Pa tudi železniška uprava trpi po požarih, ker mora velike svote na odškodninah plačati. Te škode bi se dale čestokrat zabraniti, če bi železniška uprava pravočasno ukrenila, da se slamnate strehe v neposredni bližini proge ognjavarno krijejo, če tudi niso več v požarnem rajonu. Upravni svet Dolenjskih železnic se je zato obrnil na deželno vlado za Slovenijo, kakor tudi na upravo državnih železnic s prošnjo, da bi poklicane oblasti brez odloga vse ukrenile, da se nevarnost, če ne odstrani, vsaj

zmanjša. Železniška uprava naj da slamnate strehe ob progi ali sama ognjavarno kriti ali pa naj se sporazume s prizadetimi posestniki, da sami pokrijejo strehe proti določeni odškodnini.

d Stekli psi. Iz Loke pri Zidanem mostu se nam poroča: 2. marca je ugriznil stekli pes 4 osebe. Nahajajo se v bolnišnici v Zagrebu. Sumi se, da so po vsej okolici okuženi psi. Ljudstvo je prestrašeno in oddaljene hiše si ne upajo otrok pošiljati v šolo. Upamo, da bodo v najkrajšem času oblasti napravile red in konec tej golazni. Lastniki psov, imejte malo več pozornosti na svoje pse.

d Ogenj. V nedeljo 13. t. m. opoldne se je užgalo pri Grudnu na Polici. Ker je bilo suho in je pihal veter je bilo takoj vse v plamenu. Ogenj se je razširil na Tišlerja in Klančarja. Prvemu je pogorelo popolnoma vse, hiša in vsa gospodarska poslopja, Tišlerju kozole, hlev in polovica hiše, Klančarju hiša in ves živež. Nevarnost je bila tudi za župno cerkev. Umnemu nastopu bližnjih in daljnih župljanov se je zahvaliti, da se ni ogenj dalje razširil. Kmalu sta bili na mestu tudi požarni brambci iz Grosupelj in Gatine, ki sta ogenj pogasili. Škoda se ceni na 200 tisoč kron. Zavarovalnica je bila malenkostna. Vsi pogorelci so reveži in potrebni nujne podpore.

d Rodbinska žaloigra. Lovrene Franko v Bukovem vrhu je jezen na svojo ženo, ker se boji, da ne bi volila posestva njemu, marveč svojim otrokom iz prvega zakona. Prepričani so na dnevnem redu. Posebno hudo sta se sprla 27. t. m., ko se je Franko vrnil iz Poljan. Franko je svoji ženi grozil, da jo bo ubil in jo je suval z nogo. Prisilili jo je nato, da je morala iti z njim na Kovski vrh k Uršuli Kos, ko sta prišla h »Kovskarju«, ko je zoel suval z nogami in jo pretepal. Rodbinska žaloigra se zaključuje pred sodiščem.

Koliko jih je, ki so iz gole nevednosti ali pa presleptenosti od zunanje bleska v vrstah Sokolstva. Vsem tem je treba potisniti v roke brošuro: »Ajmo mi Sokolci«, ki temeljito razkrije vse nakane Sokolov in prozorno osvetli njihovo sovražstvo do vere. Zato segajte pridno po nji. — Izvod stane K 5.50, več skupaj po 5 K. Razpošilja je »Katoliška Liga« v Ljubljani, Poljanski nasip 10.

d Pogreša se 14 letni deček Alojzij Martinjak, ki je odšel pred dobrim mesecem z doma iskati službe. Ima tudi poselsko knjižico. Nosi sivo obleko in temnomodro kosmato zinsko kopo. Deček je močne rasti. Kdor bi kaj vedel o njem, naj blagovolji sporočiti njegovi materi Mariji Martinjak v Gorenji vasi št. 23, p. Škofja Loka.

Kdo vé? Ako kdo vračajočih se in bivših ruskih ujetnikov kaj vé o Francu Repinc, ki je bil ujet 7. 9. 15 v Galiciji in je zadnjič pisal kot ujetnik iz Gorod Ardalov, Limbirska gubernija, Rusija, naj to proti plačilu ozir. primerne odškodnini sporoči materi Mariji Repinc, Laški Rovt št. 31, pošta Boh. Bistrica, Gorenjsko.

POZOR SORODNIKI!

Dne 24. februarja je odšel v Ameriko Franc Pestotnik, doma iz Blagovice pri Lukovici, okraj Kamnik. Ima dva brata v Ameriki, starejši je farmer in mu je poslal 200 dolarjev, da naj pride takoj k njemu. Franc je dobil potne liste in je odšel v Havre na Francosko kjer je hotel kupiti vozni listek za Ameriko. Dne 8. marca t. l. pa je prejel od njega njegov prijatelj I. S. pismo, ki je datirano v Havre dne 4. marca in v katerem piše Pestotnik med drugimi: »Ah, kako sem nesrečen, prodali so me v tujsko legijo na sleparski način. Merodajna oblast se prosi, da naj posreduje za njega pri francoski vladi, ako še ni zamujeno. Tudi sorodniki naj se sganejo! — Bergant Benjamin, Bohinjska Bistrica št. 97.

d Pozdravi iz Negotina. Tudi mi, fantjevojniki od 9. pešad. puka, Negotina v Srbiji, se radi spominjamo na naše slov. časopise, katere zelo pogrešamo tukaj. Posebno radi se spominjamo na »Domoljuba«, na edino priporočljivo glasilo za pošteno in krščansko ljudstvo. Ker pa nam ni mogoče priti z bratci v dotiko, pa potom »Domoljuba« pošiljamo posebno fantom-Orlom in Orlicam najlepše pozdrave in voščila za velikonočne praznike ter kličemo vsem skupaj: »Le pogumno naprej po te poti, ki ste si jo začrtali za prihodnost ter vam še enkrat kličemo vsem skupaj trikratni: Bog živi!

d Vesele velikonočne praznike želita vsem čitateljem »Domoljuba« telefonista: Franc Povirk in Pavel Grošelj, oba od 9. peš. puka iz Negotina.

d Iskrene pozdrave pošiljamo in voščimo vesele velikonočne praznike vsem slovenskim

fantom in dekletom od 44. peš. puka iz Gospiča.

d Tiskarna in knjigovezaica J. Krajca nisl. v Novem mestu se priporoča za vsakovrstna tiskarska in knjigoveška dela.

d Kdo ve kaj o Alojziju Jare in Janezu Cirvan? Služila sta pri 20. pešpolku, 3. bataljon. — Zanjkrat sta pisala novembra 1915. Stroški so povrnejo. — Janez Jare, Pedberšt, Mirna peš.

d Zahvala. Podpisani Jernej Čemažar se povodom požara tem potdim najpriarčneje zahvaljuje vsem in vsakemu posameznemu, ki je pri gašenju sodeloval; posebno pa se zahvalim neutrudnemu osebju požarna brambor iz Ježice, Štožice in St. Vida, ki je nemudoma dospelo na lice mesta ter s tem preprečilo, da se ogenj ni razširil še na druga gospodarska poslopja. — Jernej Čemažar, posestnik v Klečah št. 30.

Gospodarski obzornik.

g Cene v Novem Sadu so stalne in se niso povišale, čeprav je trgovina znatno oživela. Nadaljuje se kupovanje blaga, ki ga bodo na ladjah odpeljali v inozemstvo. Za inozemstvo se prodaja v prvi vrsti oves. Cene so: Pšenica 980—1000 K, rž 780 do 810 K, oves 320—350, ječmen (60 kg) 520 do 550 K, koruza 400 K. Moka št. 0 15 K, za kuho in kruh po 1 K cenejša, mekinje 320—340 K.

g Cene na Hrvatskem in v Slavoniji. Šid. Pšenica 1000—1010 K, koruza 425—430 K, oves 350—360 K. Živahno popraševanje po koruzi. Zemun: Koruza 450—460 K, pšenica 1010—1020 K, oves 335—365 K. Mnogo nakupov za Avstrijo. Mlini v Banatu povišujejo cene moki.

g Cene v Bački. Po pšenici je živahnejše povpraševanje in ji je cena 960—980 K, ječmen 540—550 K, oves 330—340 K, koruza 400 K, moka 15 K, mekinje 3 K, svinjska mast 46 K.

g Cene v Kragujevcu. Pšenica 100—200 dinarjev, koruza 90—100 din., ječmen 90—100 din., krompir 80—100 din. za 100 kg. Mast za kg 12 din., slanina 15 din., prašiči žive teže 6.60—7 din.

g Cene jajeem v Celju so za par 5 K.

g Cena živilom v Pragi. Goveje meso 12 K, svinjsko 16 K, gnjat 20 K, salame 18 K, mast po 20 K kg, jajca po 1 K 16 vin. Cene v češkoslov. kronah.

g Cena krompirja v Berlinu znaša 130 do 140 mark za 50 kg (v našem denarju 290 do 320 K).

g Slaba letina na Murškem polju. Ozmna kaže zelo slabo. Posebno rž, ki je bila pozneje sejana, je zima skoraj vzela.

g Davek na tujce nameravajo upeljati v Karlovcu. Vsak tujec bo moral dnevno plačati 4 krone.

g 666 dinarjev davka na eno osebo. Vse državne oblasti so vpsale finančnemu ministru svoje proračune za prihodnje proračunske leto. Iz teh je razvidno, da so zahteve silno narasle. V preteklem letu je znašal državni proračun 4 milijarde dinarjev, letos pa znaša 8 milijard, kar bo imelo za posledico, da odpade na vsakega državljanca ne glede na starost, letno 666 dinarjev ali 2664 kron davka.

g Naš izvoz v Italijo. »Corriere della Sera« prinaša podatke o trgovini med našo državo in Italijo. Iz naše države se je izvozilo v Italijo od 1. januarja do 30. no-

vembra 1920 lesa za 16 milijonov 802 tisoč 910 lir, prešičev za 9 milijonov 711 tisoč 180 lir in manjše množine drugih stvari. Cel izvoz iz Jugoslavije v Italijo v tem času znaša 39 milijonov lir, italijanski uvoz v Jugoslavijo pa 121 milijonov lir.

g Prost izvoz žita. Gospodarsko-financijski ministrski komite je sklenil, da so koruza, ječmen in oves prosti izvozne carine in davka na poslovni obrt.

g Tvorica za električne žarnice v Mariboru zgrade še letošnjo leto. Tovarna se bo imenovala »Elektra«.

g Nova tovarna za živila. V Smarci pri Kamniku se snuje delniška družba »Triglav«, ki bo ustanovila tovarno za žitno kavo, kavine nadomestke, in marmelado, testenine in konzerve sadja in zelenjave. Delniška glavni- ca znaša 400 tisoč kron.

g Nov uspeh imamo zaznamovati na gospodarskem polju. Tvorica keksov in prepečenca V. Bizjak in drug, Rogaška Slatina, je razširila svoj obrat ter postavila te dni za izdelovanje keksov najmoderneje stroje. Produkcija keksov se more zvišati do 2000 kg na dan. Tvrdis, ki je zbog svojih finih izdelkov znana, je omogočeno s tem nuditi krasno izdelano blago po zelo nizkih cenah! Znano zdravilišče Rog. Slatina je pridobilo s tvrdko na slovesu; saj se nahaja v njeni sredini prva najmodernejša tvornica keksov v Jugoslaviji.

g Petrolej za Jugoslavijo. Iz Amerike je prispelo na Reko 600 vagonov petroleja za našo državo. Ta velika množina bo brezdvomno vzrok, da se bodo znižale dosedanje visoke cene.

g Češkoslovaška skladišča v Zagrebu. Češkoslovaško ministristvo za trgovino in industrijo je dovolilo kredit v znesku 50 milijonov češkoslovaških kron za zgradbo velikega skladišča in oddelka za prodajo češkoslovaških industrijskih proizvodov v naši državi. To skladišče zgrade v Zagrebu.

g Kako je Bosna opustošena pokazuje najboljšje to, koliko je imela živine pred vojno in koliko po vojni. Pred vojno je bilo goveje živine v Bosni nad pet in pol milijona glav, po vojni je pa ostalo samo 2 in pol milijona.

g Denarna podjetja v Srbiji. L. 1920. so ustanovili v Srbiji 14 denarnih zavodov,

katerih glavni- ca znaša 48 milijonov 300 tisoč dinarjev.

g Električno iz Fale nameravajo napeljati v celjsko okolico. V to svrhu se ustanovi posebna družba.

g Sol v Jugoslaviji. V Jugoslaviji se pridelava letno okoli 4000 vagonov soli, rabi se pa je 10.000 vagonov, tako da se je mora uvoziti 6000 vagonov. Sedanja cena naši soli znaša 10 dinarjev za 100 kg. Ker pa znaša o cene nemške in rununske soli s prevoznimi stroški veliko več kot pri nas, je nujno potrebno, da se zviša pri nas pridelek soli.

g Novi železniški vagoni. V Subotico je dospel večji del vagonov, ki so bili poslani v mažarske tovarne v popravilo. Te dni pa je dospel tudi prvi del popravljenih osebnih vagonov, drugi del pa dospe še tekom tega meseca. Vagoni so kot novi in udobni kakor pred vojsko.

g Statistika gozdov v naši državi. V ministristvu za šume in rude je izdelana podrobna statistika o stanju in velikosti gozdov v celih državi. Na podlagi teh podatkov se bodo izdajala dovoljenja za sekanje gozdov.

g Zamenjava 10 kronskih bankovcev. Uradno se poroča, da se bo zamenjava markiranih 10 kronskih bankovcev začela v nekaj dnevih. Zamenjava eno- in dvokronskih bankovcev pa se bo začela, čim odobri vlada ukrepe, ki so potrebni pri zamenjavi.

g Glavna carinarnica II. vrste v Beogradu je dne 2. t. m. v polnem obsegu začela uradovati na kolodvoru na Rakeku.

g Vzorna železniška uprava. Proga Split—Sinj v Dalmaciji ima le še 2 porabni lokomotivi. Ker sta obe potrebni za tovarni promet, je osebni promet na tej progi popolnoma ustavljen. Pač čedno gospodarstvo!

g Italijanske banke se bavijo z načrtom, ustanoviti v naši državi svoje podružnice. Med njimi je tudi največja italijanska banka »Banca commerciale italiana« (italijanska trgovska banka) v Milanu, ki hoče ustanoviti svoji podružnici v Zagrebu in v Belgradu. Še tega nam je treba!

g Za ohranitev naših gozdov. V ministristvu za šume in rude so sklenili ostre odredbe proti pustošenju naših gozdov. Ministristvo bo najstrože postopalo ne samo proti onim, ki gozdove pustošijo, ampak tudi proti tvrdkam, ki posekan les kupujejo.

g Na delih pri Litiji se bodo vršili semešji za blago in živino zaradi prestavljenega praznika M. ozn. v torek po beli nedelji dne 5. aprila.

g Najnižje cene za žito, ki se bodo ravnale po cenah na svetovnih trgih, namerava določiti Argentina. S tem nameravajo preprečiti vse špekulacije.

g Svetovni pridelek vina. Ves svetovni pridelek vina se ceni na 150 milijonov hektolitrov. Od teh spada 47 milijonov, torej skoro tretjina na Italijo. Francija, Italija in Španija pridelajo skoraj tri četrtine vsega na svetu pridelanega vina. V Italiji se naadejo za v bodoče še večjega pridelka vina ter se v to svrhu pečajo z vsemi uredbami za pospeševanje vinorejstva.

g Primaniklaj francoskih železnic znaša v l. 1920. 800 milijonov frankov.

g Avstrija rabi moko. Avstrijska zaloga moko zadostuje samo do aprila. Za drugi del

leta si bo dobavila en del moke na kredit, ki je odobren od Združenih držav in antante, drugi del pa si bo morala dobaviti iz drugih držav, posebno iz naše države in Rumunije. Avstrija bo rabila okoli 160 tisoč ton fine moke in 40 tisoč ton koruze. Za to bo morala plačati po današnjih cenah okoli 10 milijard avstrijskih kron.

Zenski vestnik.

Važnost gospodinskega pouka.

Marsikatera gospodinja misli, da je gospodinjstvo čisto stranskega pomena za hišo in družino in da je dovolj, če se opravi gospodinsko delo kar na hitro, mimogrede, samo da je, kakor da je gospodinsko delo samo izguba časa in izpodrivanje važnejšega dela, recimo na polju, hlevu ali v kakšnem drugem poklicu.

Bridka znota. 1. Za družinsko premoženje je slabo gospodinjstvo ravno tako izguba kot slabo gospodarstvo. Slabo kuhanje, napačno pranje, neveščje shranjevanje raznih živil, nemarnost, znežnost itd. vse to ne požira večjih svot obnem, a ima to lastnost na sebi, da vedno pomalem požira in se tako naberejo velike svote. Nevidna in skrivna bolezen pa je toliko nevarnejša kot očitna in nenadna, ker je človek ne opazi. Kako marsikatera gospodinja slabo kuha. Pa če bi znala, bi za cenejši denar veliko bolje kuhala. Koliko zdravja se pokvari radi tega, ker marsikatera gospodinja nepozna najprimitivnejših pogojev, ki jih mora imeti hrana, da je za naše telo res redilna in zdrava.

In pranje. Skrbna, poučena in večja gospodinja polovico perila prihrani samo z umnim in pravilnim pranjem.

Koliko jesenskih živil se pokvari do zime in čez zimo, ker jih gospodinja ne zna shranjevati. Koliko bi marsikje gospodinja zaslužila iz gospodinjstva, če bi bila spretna. In takih stvari bi lahko našteji vse polno.

2. Pa je še druga stvar, ki daje gospodinjstvu velik pomen. Nobena stvar na človeški značaj blagodejnejše ne vpliva kot urejeno in zadovoljno družinsko življenje. Dušna in telesna utrujenost, pridobljena pri delu, v družinskem krogu izgine, strasti se poležejo, ljubezen do doma se krepi, požrtvovalnost in skrb za domače se večata in vse to je močna ovira marsikateremu dušnemu padcu, ki imajo pogosto vzrok in vir ravno v neurejenem družinskem življenju. In urejenega družinskega življenja ni tam, kjer gospodinja ničesar ne zna: ne kuhati, ne vzgajati, ne stanovanja udobnega narediti itd. Koliko mož gre radi tega v oštarijo, ker doma ni nobena stvar v redu in tako, kot bi morala biti. Če pa zna večja gospodinja z vsem svojim znanjem družinsko gnezdece narediti udobno in prijetno, kako se vsak družinski član rad mudi doma in vedno z ljubeznijo misli na svoj dom.

Zato je silno važno, da so naše gospodinjce res dobro poučene o vseh gospodinskih zadevah. Posebno pa je gledati na to, da si naša dekleta dobijo popolno gospodinsko izobrazbo. Žal, da dosedaj ni še do-

volj šol zato, ljudska šola pa v tem oziru ne stori svoje dolžnosti (ker je menda sokolska vzgoja važnejša kot gospodinski pouk, za kar g. Pribičević prav nič ne poskrbi). Vidi se že iz tega, kako važno je, da bi imele ženske tudi volivno pravico. Kmalu bi se šolski zakon toliko izpopolnil, da bi tudi ustrezal zahtevam gospodinske naobrazbe.

Dokler pa tega še ni, pa na si naša dekleta sama pomagajo. V slovenščini imamo nekaj izbornih gospodinskih knjig. Shajajte se pri dekliških sestankih in skupno proučujte sestavek za sestavkom iz teh knjig. Marsikaj boste doma mogle poskusiti in pri prihodnjem sestanku si boste vedele veliko povedati.

Listek.

Duhovnik s krvavo suknjo.

(Resnična povest z Irske, spisal R. de Nevezey. — Poslovenil Fr. Ks. Steržaj.)

I. Sltanje.

Snažen konj leti po pusti stezi. Veter se poigrava z njegovo grivo, sedlo je prazno, uzde spuščene; drvi brez cilja, neprestano žalostno rezgetajoč.

Včasih vzdigne lepo in pametno glavo, diha zrak skozi široke nozdrvi, kakor kobila v »Skrivnem razodetju«, ki jo je gonila lakota, in nadaljuje svojo neurjeno dirko.

Steza se širi, sence na ravnini delajo čudovite slike. V daljavi se svetijo med drevjem neke luči, ena nemirna kot svetilka, a druga stalna, nepremična liki zvezda — kakor že dokončuje gospodinja domača opravila v kuhinji — all pa prede pri ognju.

Nebo je brez vsakega oblaka, čaroben kraj, kakor bi bil Bog hotel napraviti najlepši umotvor; blede, svetlo obzorje, prijeten vonj cvetočega grmovja, vse to se je združilo, da je bil ta večer najslajši, ki se morejo doživeti na Irskem. Popotnik, ki bi tedaj hodil po tej stezi, bi se prepuščal drobnim mislim in bi se mu oživele mile sence njegovih spominov.

No, po tej poti ne gre nočjo živa duša. Le topot preplašenega konja in njegovo čudno rezgetanje moti naravno tišino. Od daleč, od zelo daleč se sliši, kakor bi mu odgovarjalo pasje lajanje. Rekel bi, kakor bi verni hišni čuvaj razumel zbegane gospodarjevega konja. Kadar je zarezgetal konj na pomoč, pa je začel pes tožno zavijati. Huhukanje sove in pisk drugih nočnih ptic — bi se ne mogli bolj neugodno polotiti človeka kakor ta dva žalostna glasova.

Konj je spoznal vasico; pobrzi hitreje, udari na znano pot ter krene na desno in na levo. Čuteč, da mu klecajo noge, postane nekoliko, se strese pa spet udari ravno proti oni hišici, kjer je nemirno pred vrati lajal pes.

V tej koči je pri ognju sedela in predla starica in duhovniško oblečen mladenič. Tuintam je starica okrenila glavo in se zagledala na ulico, kakor da bo v gosti lunini prepoznala onega, ki ga je očividno težko in nepotrpežljivo pričakovala.

Duhovnik pa je včasih spustil knjižo na mizo in poslušal, če bi ne slišal česa od zunaj. Psiček, ležeč stisnjen v klopčič pri gospodarjevih nogah, je naglo dvignil glavo in zalajal.

— »Čuvaj, miruj!« je rekel duhovnik in je pobožal glavo lepega škotskega psička. »Ravec bo hitro prihitel — tvoj prijatelj, ki ti pusti, da mu igraje grizeš grivo in mu prepuščaš svoje kosčke sladkorja. Miruj in doli z gobčkom!«

»Ne vem, kaj mu je noč, čuvaju?« pravi nemirno predica, mati Anka. »Odkod ta nemir? — Ali kdo umira v vas, sinko?«

»Ne, mati,« odgovori duhovnik, »vsi so zdravi.«

»Čudno je pa le,« pripomni mati, »pes naznanja smrt s svojim zavijanjem.«

»Dolčas mu je, ker ne vidi Dunstana.« Ko je psiček zaslišal to ime, je naenkrat skočil proti vratom, pa se na gospodarjev mizgile; zopet vrnil na svoje mesto.

»Dunstan bi že moral biti doma,« pręgovori po kratkem molku mati Anka.

»Seveda mati! Pa mu je gotovo čas prekratek... Včeraj šele mu je prvič Marija obljubila... Dunstan je takoj odhitel v mesto, da kupi svoji zaročenki prstan, ker ju bom o svetem Juriju poročil. Koliko si imata revčeka povedati! Če se, mati, spominjate mladih dni, lahko pojmite, zakaj se je Dunstan tako zakasnil.«

»Ah, dragi moj Patrik,« odvrne starica in ustavi svoj kelovrat, da bi lažje zbrala svoje misli... »Zdu se mi, da je bilo včeraj in vendar je minulo toliko let... Ali nisem že spremlila svojega starega v grob? Bila sva srečna, presrečna, kakor želim, da bi bil moj Dunstan.«

»Siromaštvo naju je priganjalo k delu, vera pa naju je obvarovala poštena. Nekatero je najina poroka zelo skrbela, nekaterim pa je bila všeč. Mladeniči so Jema izpraševali, čemu se ženi prej, preden si je postavil kočjo, dekleta pa so se čudila moji preprosti poročni obleki. No, tvojemu očetu in meni pa se je zdelo, da so zdrave roke in božja pomoč središče blagostanja in bogastva. Zelo sva se ljubila in se vzela bolj gledaje na srce nego na sredstva za življenje.«

— Ah, dragi moj Patrik, na ženitovanju ni bilo ne godbe ne plesa... vedno sem mislila, da je sreča resna stvar.

Ko naju je duhovnik poročil, sva se vrnila v hišico, ki sva jo vzela v najem; Jem mi je stisnil roko in odšel na polje sejat.

Sama sem ostala doma, vesela in vznemirjena, smejala sem se in jokala. Lotila sem se napolned svojega novega opravila, uredila sem vse in opravila južino, da jo nesem na polje.

Okoli poldne sem se s košaro v roki napotila tja, kjer si je Jem služil svoj vsakdanji kruh.

Bil je krasen jesenski dan. Veje na drevju so se krivile vsled obilice zrelega sadja; ravnokar razorana zemlja je razspala zdrav in prijeten vonj; neštevilno ptičkov je žvrgolelo in refetalo po grmičju; vse: sama radost, smeh in nedolžnost.

Vstavila sem se kraj njive, na kateri je oral Jem... Zdi se mi, da ga še sedaj vidim, tvojega očeta: bil je visok, vitek, močan in lep kot irski kmetje. Vstavil se je za nekaj časa, opazil me je in se nasmehnil; ta smeh je bil kakor solnčni sijaj. Pohitel mi je nasproti, rdeč kakor roža, prijemši težko košaro, ki sem jo prinesla, zavpije z glasom, ki je v njem trepetalo srce:

»Glej jo moje drage gospodinjice! Jaz obdelujem zemljo, a ona pripravlja jed; jaz sejem zrno, ona mi peče kruh, ki mi ga osladi s tem, da mi ga daje s svojima skrbnima rokama in mi ga še bolj sladi s svojim nasmehom...«

»Anka,« mi je rekel, »najino življenje bo postalo živ blagoslov. Kakor sva začela danes poročni dan, me spominja na svetopisemske pastirje iz Mombze, Gessena in Hebrona. Ko te vidim, mi duša pluje radosti in ti si mi najslajši mir. Do včeraj sem bil deček, no, sedaj, ko je treba, da te redim in branim, čutim, da sem mož.«

»Treba bo, da me ljubiš na poseben način,« sem mu odgovorila, »zakaj, žene so kot ptice; potrebujejo mirno gnezdo in ljubeznivo kritje. Ne smeš osorno postopati z menoj, ker sem bojazljiva. Rad me zelo imej, ker moraš nadomestiti vso ljubezen mojih mlilih, ki sem jih tebi na ljubo zapustila.«

»Ljubezen, ki jo imam do družice svojega življenja, je resna kakor dolžnosti in mila kot blaženstvo.«

— Ne vem, kaj sva še govorila v oni urf odmora, a v dnu srca sem čutila globoko zadovoljnost. Ko sem se poslovila, se je on takoj lotil svojega dela...

Patrikova mati je naenkrat pretrgala pripoved svoje mladosti in reče sinu:

»Ali ne slišiš konjskega topota?«

»Ne, matil Veter ma je drevje.«
 »Deset je že minulo,« pripomni mati An-
 ka. »Dunstan se ni nikoli tako dolgo mudil.
 To me vznemirja!...«
 »Ne bojte se, matil Rjavec je izvrsten
 konj.«
 Čuvaj je naslonil svojo glavo na gospo-
 dinjina kolena in tožno pogledal.
 »Tudi ti, siromak, se čudiš je-li, da še ni
 Dunstana?«
 Psiček ji je prijazno obližnil roko.
 »Pripoznavam sam,« reče duhovnik, »da
 se je brat nenavadno zapoznil; toda nocoj mu
 že morava odpustiti. Počakajva ga in se nikar
 ne vznemirjavajva ter misliva, kako je srečni!«

Ne morete spati? Niti delati? Imate ner-
 vnoze bolečine? Občutek zadovoljstva dopri-
 nese Vam Fellerjev pravi Elza-fluid! 6 dvojn-
 atih ali 2 veliki specialni steklenici 42 kron.
 Državna trošarina posebej.

Trpite na počasnih prebavi? Zaprtju? Ta
 zlo se odstrani s pravimi Fellerjevimi Elza-
 krogljicami! 6 škatlic 18 kron. — Zeloдец
 okrepčujoča švedska tinktura 1 steklenica
 20 kron. Omot in poštnina posebej, a najce-
 neje. Eugen V. Feller, Stubica donja,
 Eisatrg št. 16, Hrvatska. D.

Varčna gospodinja rabi edino le

GAZELA MILO

ki je najboljša in najceneje.

Občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Vrhniki
 bo na belo nedeljo dne 3. aprila 1921 po prvi
 sv. maši v hranilničnih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega obč. zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev rač. zaključka za l. 1920.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Odbor.

Krepak učenec iz poštene hiše s primerno šolsko
 izobrazbo se sprejme takoj v
 trgovino z mešanim blagom pri Ivanu Levstek,
 Sodražica, Dolenjsko.

Pečarija Mengeš

ima vedno v zalogi vsakovrstne sobne, kmetke
 peči in štedilnike

kakor vse v to stroko spadajoče potrebščine.
 Cene nizke. Cene nizke.

Pozor, mlinarji! Prvo vrstna švicar-
 ska svilena
 mlinska sita

(pajtelni), kakor tudi pristna volnena sita, 34
 in 33 cm široka, priporočna trgovina

Avugst Čadež, Ljubljana, Kolodvorska ulica 35
 nasproti „Stare Tišlarjeve gostilne“.

JOSIP JANKO, urar v Kamniku
 na Satni, nasproti farne cerkve, pripo-
 roča veliko zalogo
ur, zlatnine in srebrnine
 po znižani ceni.

Turbino kupi za žago. Ponudbe
 in trih nji v Šmerci pri Kamniku se takoj
 se prosi na F. Boršček,
 posest. in lesni trgovec,
 Šklendrovec, p. Zagorje ob Savi.

Manjše posestvo
 obstoječe iz hiše v dobrem stanu, s sadnim vrtom
 in treh nji v Šmerci pri Kamniku se takoj
 proda. Naslov pove uprava lista pod št. 1011.

Pozor, Amerikanci!
 Privatni uradnik, 3 leta v Ameriki, prevzame
 s 1. aprilom vsa dela, entera se tleže angleškega
 in nemškega dopisovanja. Honorar nizek.
 Podhrbški, postno ležeče, Ljubljana.

Hiša z vsemi gospodarskimi po-
 sloplji, njivami, gozdi in
 travniki se proda po ugodni
 ceni. — Franc Muzlikar,
 Lesno brdo štev. 27,
 Vrhnika.

Javna dražba dveh nji

v izmeri 7050 m².

Dne 20. t. m. se radi slabega vremena ni
 mogla vršiti javna dražba v Spod. Šiški, zato se
 preloži na

velikonočni ponedeljek, dne 26. l. m.

ob 10. uri dopoldne na licu mesta ob zvezni že-
 leznici Dravje-dolenjska železnica, koncem voja-
 škega letališča. Pogoji ostanejo isti.

Vrtnarski učenec

poštenih staršev se sprejme z vso oskrbo pri Pavlu
 Šimenc, pokopal. vrtnar, Sv. Križ, Ljubljana.

PRAGE (švelarje)

borove, bukove in hrestove drva in oglje,
 kupi po najvišji ceni Fr. Širbec, Miklo-
 šičeva cesta 8/l. (nasproti hotela Union.)

Večji samostan na Dolenjskem sprejme v
 službo več pridnih

HLAPCEV.

Plača po dogovoru. — Zahteva se priporočilo
 župnika. Naslov pove upravnistvo Domoljuba
 pod št. 682

Naznamim, da sem odprl pri cerkvi Sv. Petra v
 Ljubljani

ново lekarno

In imam zdravila tako za ljudi kakor tudi za živino
 obilno na zalogi.

Mr. Ustar Anton, lekarna pri Sv. Petru.

Cenovnik je izšel, ter ga pošiljamo
 zastonj. Pišite ponj. Tr-
 govina s remeni SEVER & Komp.
 v Ljubljani, Wolfova ulica št. 12.

miši - podgane štenice - ščurki

in vsa golazen mora poginiti ako porabljaate moja
 najbolje preizkuš. in splošno hvaljena sredstva kot:
 proti poljskim mišim 12 K, za podgane in miši 12 K,
 za ščurke, posebno močne vrste 20 K, posebna
 močna tinktura za štenice 15 K, uničevalec moljev
 10 K, prašek proti mršesom 10 in 20 K, mazilo
 proti ušem pri ljudeh 5 in 12 K, mazilo za uši pri
 živini 6 in 12 K, prašek za uši v obleki in perila
 10 in 20 K, tinktura proti mršesu na sadju in na re-
 lenjadi (unič. rastl.) 10 K, prašek protimrvljam 10 K.

Pošilja po povzetju Zavod za eksport:
 M. JUNKER, Petrinjska ul. 3, ZAGREB 1.

IV. JAX IN SIN

Dunajska cesta št. 15, LJUBLJANA

Šivalni stroji in stroji za pletenje.

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz to-
 varne v Lincu. — Ustanovljena
 l. 1867. — Došlo je ravnozar
 večje število strojev za
 vsako obrt.

Vezenje poučuje brezplačno.

Pisalni stroji „ADLER“.
 Ceniki zastonj in franko.

Kolesa iz prvih tovarn:
 Dürkopp, Styria, Waffensch.

Kdor si hoče

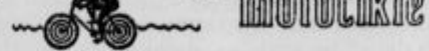
za Veliko noč

kupiti fino in trpežno obleko in prav
 krasno svileno ruto, naj si ogleda naj-
 večjo izbirlo svilenih rut ter ravnega
 sukna za moške in volnena blaga
 za ženske obleke v najmodernejših
 barvah in po jako znižanih cenah

„Pri Ivanki“

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 29.

KOLESA pnevmatiko motocikle

ter vse dele in opremo priporoča

J. GOREC, Ljubljana

Gospodarska cesta št. 14.

Schicht

Sila nas uči štediti!

Zelo uporabljajo izkušene gospodinjice samo kot najboljšje preiskuleno, pravo

„Schichtovo milo“ z znamko „Jelen“,

za pranje perila, kakor tudi za vsako drugo snajenje v kuhinji in hiši. Milo z „JELENOM“
 dobiva se sedaj povsod v naslednjih velikostih:

1/4 kg komadi, 2-delni.

1/2 kg komadi, 4-delni.

Zastopstvo za Slovenijo ima tvrdka J. Globočnik in drug v Ljubljani.

Med (trian) garantirani čebelni pitevec, med za pecivo, namizni med, 4 kg 50. K pošilja se po pošti in zeleznici. Poštni zavoj 4 kg K 240 - franko tam. A. Kaučak, čebelar. Vrhnika 245

Prstno laško brinje

ima v zalogi tvrdka

KMET & CO., Ljubljana, Gosposvevska cesta 8.

Družba „INPEX“

Ljubljana, Krečov trg št. 10

kupe vse vrste

klavno živino in prašiče

po na višji ceni.

SUKNO

velno, čefir, bako, vlna, platno, lavlje, klobuke, medno in galanterijske blago el. keno iz naših in tujih inozemskih tovarn v velikiški izliri in po čuovito nizkih cenah ku ite samo v veletrgovini

R. STERMECKI
Cetlje št. 365.

Ilustrovani cenik s 1000 slikami se pošle zastonj.

Rdeče brinje

razpošil s dokler traja zloga iz svoje podružnice in zaloge v Vel. Lašce vsako množino nad 100 kg za ceno 150 K za 100 kg tvrdka

Paternost & Remic

Ljubljana, Rimska cesta 2.
Brzjavni PAREM LJUBLJANA.

Vreče je poslati oziroma prineset naprej, ker se sicer naše zaračunajo po 25 K za komad.

Zopet nekaj za Vas!

Mučili Vas glavobol? Trganje po udih? Gihtin revmatizem? Prehlaenje? Nespanje? Nervoznost?

Poukusa, tisti vi Fellerov pravi Elsa Flind, Cadi se odete in hvatili Fellerove Elsa Flind kot dobrega prijatelja, v nobi čisti in divjati ali z veliki specijali steklenic 42 - K. Revmatiček in tablete zoper revma 15 - K. Aspirin prški 15 - K.

All Vam želodec ni v redu? Tezka prebava? Nimate čaka?

O, kako boste zadovoljni, če pokušate Fellerove prave Elsa-Kapljice! Te so resnično čudne! 6 skatlic 15 - K. Purgira 12 - K. Zelo se okrepijoča kava 20 - K. Balaam in živilski esenci 6 - K. Pravi Seebachov balzam 12 - K.

Za prebavo!

Prebavni prašek 4 - K. Soda bicarbonica 2 - K. Otvorilna za otce na sol 6 - K. Karlovska sol 6 - K. Negenerova solanka - Hega' s' floskca sli prof. Neusserju 1 skatlica 25 - K. Najdina mineralna olje 6 - in 20 - K. Tamarindna pasta 150 K. Čaj za žolčne krvi - K. Pinesovo listje in Mutterbleter od 3 - K. naprej.

All kašljate?

Sluz odstanite in kašelj zlošite. Zgorajni prsi sok 9 - K. Hega-plošice (prane parile zoper kašelj) 750 K. Bononi 12 stila in trpete od 3 - K. naprej. Prsi (z) proti kašlju 8 - K. Finkerahi prah 8 - K. Gnaakoi sirna na zdravniški predpis 40 - K. Lipovcaj 8 - K.

Glavobol?

Ravno tako pripraven, kakor zanesljiv v uporabi je Fellerov mentolni eretik „Elsa“ 12 - K. Prasek zoper glavobol 15 - K. Kinin prašek, prašek zoper mrzlico 20 - K.

Slabokrvnost?

Tekoci železni ekstrakt 10 - K. Železni ekstrakt 40 - K. Na zdravniški predpis Arzoterintokotletu letarkarokav. Dabu na Dunaju 25 - K. Hegerin 45 - K. Apurin železni s rup 20 - K. Blandtekolit 15 - K. Pravo najfiniša ribja oja „Elsa“ 85 - K.

Zobobol?

Zobne kapljice 5 - K. Zeleno olje 30 - K. Očesna voda 5 - K.

Srečstvo zoper gliste!

Elsa glstovni sladkosti i vreča 750 K. sladkano ali čisto glstovni seme na tehnično od 4 - K. naprej.

Srbečica, garjo.

Mazilo zoper garje 12 - K. Naphtoino mazilo 16 - in 20 - K. Zvepljeno mazilo 12 - K. Vsa ostala mazila kakor Zinkovo mazilo belo svinčeno mazilo, aromatično mazilo, lavrovo mazilo v skatljah po 8 - 7 - in 12 - K. Mazilo za rane 15 - K. Otroško mazilo in katrni cvet 1 - in 60 - K. Mazilo zoper ozebline 15 - K. Diablon obliž, repni obliž 2 - in 4 - K. Ovet in mazilo zoper gošče 15 - K.

Proljev, diareja?

Bastierjeva kolera kapljice 15 - K. Kréus kapljice 10 - K. Cimstvo kapljice, Melisov cvet, kamlične kapljice, Kimlovo kapljice, Prominčeve kapljice, Heidern kapljice, Heitmanove kapljice mala steklenica 1 - K. velika 20 - K. Bobrove kapljice (Hibergultroni) za žene 3 - K.

Zdravila za živino.

Živilski prah i skatija 750 K. Mazilo za konje 15 - K. Arnikin 6 - in 30 - K. Grenka sol 3 - K. Kreolin 15 - K. Terpentinsko olje 6 - in 20 - K. Gosti terpentin 5 - in 10 - K. Mazilo zoper uši 2 - in 12 - K.

Državna trošarina

se računa pri alkoholnih pripravkih posebno, ampak samo po lastnem stržku.

Omot in poštnina

se računa posebno, toča na osebje. Priporočeno se ved na enkrat naročila, karu stroški na vse robe razdeljeni, o nji znanilo.

Pri vprašanju

naj se priloge poštno znamke za odgovor

II. Naročila se adresirajo na:
EVGEN V. FELLER, lekarna,
Stubica donja, Elsatrg 16. Hrvatska.

Za velikonočne praznike in bližnjo spomlad

priporočamo svoje veliko zalogo različneza angleškega in češkega sukna, volnenega blaga za moške in ženske obleke, različno perino blago, kakor platno, sifo e, čefire, tis, rino v najnovejših vzorcih in bogati izbiri, daje različne vojne e in šivane odeje za postelje, svilene in bombažaste robe za na glavo itd. Opozarjamo tudi na raznovrstne ostanke po zelo znižanih cenah.

A. & E. SKABERNE, veletrgovina z manj-fakturnim blagom, **LJUBLJANA,** Mesni trg 10.

Potrebno in koristno je,

da brez odloga potrdite sprejem denarja, ki Vam prihaja iz Amerike po našem posredovanju potom kr. poštno-čekovnega urada.

Pazite, da bos'e neznanili pošiljatelju natančni znesek, ki ste ga sprejeli, in dan, ko Vam je bil izplačan.

Radi mnogih pritožb ameriških rojakov o nesprejemu denarja v stari domovini in vsled nepotrebnega preiskovanja pri nas ter po poštah, Vas to prosimo,

Enake pritožbe so se po strogi preiskavi dosedaj izkazale skoraj v vsakem slučaju kot neopravičene. Večkrat se dobe ljudje, ki posebno sorodnikom radi prihajajo sprejem poslanega denarja, češ, bo raje se poslal, ker bo mislil, da smo v potrebi. V resnici pa dosežejo nasprotno. Ko se po oficijelni preiskavi pošiljatelj prepriča, da je bil denar pravilno izplačan, izgubi spoštovanje in zupanje ter mnogokrat dolgo traja, predno se odloči poslati zopet kakli denar. Konečno se obrčamo še na one rojake in rojakinje, ki vsled malomarnega poslovanja nekaterih posredovalcev čakajo po več mesecev na poslani denar, da priporočajo svojim sorodnikom v Ameriki poslati denar potom naše banke, Točna postrežba — to je vedno bilo in bo ostalo naše geslo.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Poroč. prstani
Double verižice
Senske ure
Buričke
Zlatne ure
Uhani
Najstranjša trgovina ur, zlatnine in
srebrnine **F. ČUDEN**
LJUBLJANA 22, Prešernova 1.
Zahteva te ponudbe!

ERJAVEC & TURK
: TRGOVINA Z ŽELEZNIKO :
pri „ZLATI LOPATI“ pre. e
Hammerschmidt (Mühlisen)
Ljubljana, Valvazorjev trg št. 7,
— nasproti Križanske cerkve. —
Zaloga cementa.

MASTIN v krmo, angleški krmilni prašek za živo, po pušti 5 zamotkov po $\frac{1}{2}$ kg za 50 kron. Glesem ukaza deželne vlade v Ljubljani smejo prodajati Mastin lekarnari, trgovci, kmetijske in konsumne zadržuge. — Dalje od teh zahtevajte:

SLADIN hrana za dojenčke, za otroke. Krepek zajutrek za odrasle, daje bolnikom kri, moč, zdravje. Z njegovo uporabo se prihrani mleka in sladkorja. To dokazuje na tisoče zahvalnih pism. Po pušti 5 zamotkov po $\frac{1}{2}$ kg 100 kron.

GARJE kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih Naftol-mazilo, ki je brez oaha in ne maže perila. — 1 lonček za eno osebo po pušti 15 kron pri

TRNKOCI, lekarna, Ljubljana, Slovenija SHS.

Menjalnica

Slovenske eskomptne banke

LJUBLJANA

nasproti glavnega kolodvora

kupuje in prodaja devize in valute
: po najugodnejših dnevnih cenah. :

ima poseben borzni oddelak. Prevzema vse bančne posle.

Telefon šte. 5.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D. v Ljubljani

posluje začasno v prostorih Zadr
družne zveze, Dunajska c. 38/1.

Podružnici:

SOMBOR,

SPLIT.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Poblaščen predajalec srečk Državne Kazredne Loterije.

Izplačuje svojim klientom vsak znesek brez odpovedi v gotovini.

Zahtevajte cenik
zastonj in poš
nine prosto!

Zahtevajte cenik
zastonj in poš
nine prosto!

H. Suttner, Ljubljana št. 1

Mestni trg št. 23.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.